

Parapagimi për revistën

Parapagimi kushton gjithsej **10** euro për Evropë, (përfshirë edhe Shqipërinë, Kosovën, Turqinë dhe ish republikat Jugosllave), **20** euro për Kanada dhe Amerikë dhe vetëm **310** denarë për parapaguesit nga Maqedonia. Me këtë parapagim brenda një viti juve ju dërgojmë 12 numra të revistës, prej numrit aktual kur ju parapaguheni. Në këtë çmim janë të përfshira edhe harxhimet postare për dërgim të thjeshtë.

Për parapagim mjafton që të dërgoni pajtimin tuaj me emrin dhe adresën e plotë në:

email: albislam@albislam.com

sms: +389 75 436 718

fax: +389 2 3230 827

tel: +389 2 3230 827 (çdo ditë, prej 9 deri 16, përveç të xhumasë dhe të dielës)

ose me postë në: rr: 110 nr: 5 1000 Shkup, Maqedoni

viti IV nr: 41

redaksia: Omer Berisha (kryeredaktor),
Bekir Halimi, Talha Kurtishi, Fatmir Zaimi,
Ali Shabani, Agim Bekiri, Metush Memedi

albislam@albislam.com

rr: 110 nr: 5

Çarshija e vjetër

1000 Shkup

fax: +389 2 3230827

Del në fillim të muajit, kalendari i hixhretit, takvimi i Türkiye Diyanet Vakfı. Numri i ardhshëm: 22 11 2006

Boton: NUN-R D00EL

Xhirollogaria: 300000001759616 Komercijalna Banka A.D. - Skopje (denar)

Xhirollogaria: 0270100209184 Komercijalna Banka A.D. - Skopje (euro)

rr. "Kej Dimitar Vlahov" 4

S.W.I.F.T. : KOB5MK2X

IBAN MK07300701002091869

Numri tatimor: 4030003487017

Revista është e regjistruar pranë Agjencisë për Informata të Maqedonisë nr. 02-124/2.

Shtypur në: Cetus Print -Shkup Tirazhi: 1000 kopje ISSN: 1409-6250

Harresa

Falënderimi i takon All-llahut. Atë e falënderojmë dhe prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë. Kërkojmë mbrojtje nga All-llahu prej të këqijave të vetvetes dhe të vep-rave tona. Kë e udhëzon All-llahu s'ka kush e lajthit dhe kë e largon nga rruga e vërtetë, s'ka kush e udhëzon. Dëshmoj se s'ka hyjni tjetër përveç All-llahut, i Cili është Një dhe dëshmoj se Muhammedi është rob dhe i dërguar i Tij.

"O ju që keni besuar, keni frikë All-llahun me një frikë të denjë dhe mos vdisni, pos duke qenë muslimanë!" (Ali Imran: 102)

"O ju njerëz! Keni frikë Zotin tuaj që ju ka krijuar prej një veteje dhe nga ajo krijoj palën e saj, e prej atyre dyve u shtuan shumë burra e gra. Dhe keni frikë All-llahun që me emrin e Tij përбетoheni, ruajeni farefisën, se All-llahu është Mbikqyrës mbi ju." (En-Nisa:1)

"O ju besimtarë, keni frikë All-llahun dhe thuani fjalë të drejta. Ai (All-llahu) ju mun-dëson të bëni vepra të mira, jua shlyen mëkatet e juaja, e kush respekton All-llahun dhe të Dërguarin e Tij, ka shpëtuar me një shpëtim të madh." (El-Ahzab: 70:71)

Thënia më e vërtetë është thënia e All-llahut, kurse udhëzimi më i mirë - udhëzi-mi i Muhammedit sal-lall-llahu 'alejhi ve sel-lem. Veprat më të këqia janë ato të shpikurat, çdo shpikje është bid'at dhe çdo bid'at është lajthitje, e çdo lajthitje çon në zjarr...

Nëse i referohemi fjalorit të gjuhës shqipe do të vërejmë se harresa i ka këto kuptime:

1. Gjendja kur nuk na kujtohet di-kush a diçka, kur nuk mbajmë mend një gjë që e kemi ditur a një punë që duhet të kryejmë, mungesë kujtese; humbje a dobësim i kujtesës. Harre-së e plotë. Harresë e përhershme (e përkohshme).

2. fig. Gjendja kur diçka lihet pas dore ose kur asaj nuk i kushtohet vëmendja e duhur. E la në harresë.

Harresa është natyrë e njeriut që nga babai i njerëzimit e deri te njeriu i fundit.

Allahu, subhanehu ve teala, e ka treguar këtë duke thënë: "Na i patëm urdhëruar edhe Adem (të mos i af-rohej pemës), po ai harroi, pra te ai nuk gjetëm vendosmëri". (Taha: 115).

Komentuesit e Kur'anit i kanë dhënë dy kuptime këtij ajetit.

Ibën Abasi, radijAllahu anhumu, ka treguar se harresë në këtë ajet e ka kuptimin e habisë dhe harresës, për këtë edhe e ka marrë emrin njeriu insan.

Muxhahidi i ka dhënë kuptim tjetër. Ai thotë se kuptimi i harresës në këtë ajet është braktisja e veprimit sipas marrëveshjes. (Tefsiri i Ibën Kethirit, 3/ 167 dhe i Kurtubiut, 11/ 267).

Abdurahman Sadiu duke komentuar këtë ajet thotë: "Ademin e kemi porositur, urdhëruar dhe i kemi marrë marrëveshjen për të ta zbatuar, për t'u nënshtruar dhe për të patë vendosmëri në zbatimin e tij, mirëpo haroi dhe vullneti i tij i çeliktë u shemb e ndodhi me atë ajo që ndodhi. Me këtë vepër u bë shembull për pasardhësit e tij, natyra e tyre u bë sikur e tij, ai harroi edhe ata harruan, ai gaboi edhe ata gabuan, nuk qëndroi në vendosmërinë e prerë, edhe ata të këtillë u bënë. Mirëpo ai nxitoi në pendim nga gabimi i tij, e konfirmoi atë e pranoi dhe iu falën gjyname. Ai që i ngjan babait të vet nuk bën zullum". (Tefsiri i Sadiut, fq. 464).

Pasiqë njeriu është harrestar për nga natyra e tij, Pejgamberi, sal-Allahu alejhi ve sel-lem, e ka urdhëruar që ta ruan Kur'anin, sepse i ikë nga kujtesa.

Pejgamberi, sal-Allahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Pronari i Kur'anit është sikur kujdestari i deveve të lidhura,

nëse e ruan atë e mban, e nëse e liron ato shkojnë". (Buhariu dhe Muslimi).

Abdullah ibën Mesudi, radijAllahu anhu, tregon se Pejgamberi, sal-Allahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Sa keq është që dikush prej jush të thotë: kam haruar këtë dhe këtë ajet, por le të thotë: më iku nga kujtesa. Përsëritni Kur'anin, sepse ai më shpejt ikë nga gjoksi i burrave se sa deveja (nga grazhdi i vet)". (Buhariu dhe Muslimi).

Ky hadith jep porosinë se moskujdesi ndaj Kur'anit dhe neglizhimi i tij shkakton harresën e tij.

Imam Nevevi, rahimehull-llah, duke e komentuar këtë hadith thotë: "Nga ky hadith përfitojmë disa gjëra:

- Urrehet të themi: kam harruar këtë dhe këtë ajet, mekruh tenzih, sepse kjo jep kuptimin e shkujdesit dhe mosinteresimit për Kur'anin. Allahu, subhanehu ve teala, ka thënë: "Ai (Allahu) thotë: "Ashtu si i harrove ti argumentet Tona që t'i ofruam, ashtu je ti i harruar sot". (Taha: 126).

- Nuk urrehet të themi: më ka ikur nga kujtesa.

Kadi Ijadi, rahimehull-llah, thotë: qëllimi i këtij hadithit është qortimi i gjendjes, që domethënë se sa gjendje e keqe është gjendja e atij që ka mësuar Kur'anin e i ka neglizhuar derisa i ka harruar. (Sherhu Sahihi Muslim, 6/ 76).

Pasiqë Kur'ani është burimi dhe baza e dijes ka edhe përparësinë në domosdoshmërinë e kujdesit dhe

ruajtjes së tij, por edhe dijet tjera e kërkojnë të njejtin përkujdes dhe angazhim sikurse edhe ruajtja e Kur'anit.

Ashtu sikurse harrohen suret dhe ajetet e Kur'anit që i mësojmë, ashtu harrohen edhe meseletë, çështjet e fesë që kanë të bëjnë me shkencat tjera, andaj interesimi i ynë i vazhdueshëm mbi to është ilaçi i vetëm dhe i sigurt i kësaj sëmundjeje.

Gjyhet dhe gabimet ndikojnë shumë në kujtesën dhe harresën, njeriu mund të harrojë një dije nga shkaku i një gjynahut që e bën, Allahu na ruajt.

Dahak ibën Muzahimi ka thënë: "Secili që ka mësuar ndonjë pjesë të Kur'anit e pastaj e ka haruar, kjo ka ndodhur për shkak të gjynaheve që i ka bërë, pasi që Allahu, subhanehu ve teala, ka thënë: "Çfarëdo e keqe që mund t'ju godasë, ajo është pasojë e veprave tuaja (të këqija), e për shumë të tjera Ai u falë". (Esh-Shura: 30).

Fatkeqësia më e madhe është harresa e Kur'anit.

Imam Ibën Xhevziu, rahimehull-llah, ka thënë: "Ebu Abdullah ibën Xhelai ka thënë: shikoja një fëmijë të bukur të krishterë, e pranë meje kaloi Ebu Abdullah Belhiu e më tha: çka je duke bërë? I thashë: xhaxha, a i shikon këtë fytyra të bukura, si do të dënohen me Zjarr? Më goditi në shpinë e më tha: do të vëresh dënimin e kësaj vepre pas një kohë. Tha: pas katërdhjet viteve kam vërejtur dënimin e

kësaj vepre, harrova disa pjesë nga Kur'ani". ("Telbisu Iblis", fq. 310).

Pejgamberi, sal-Allahu alejhi ve sel-lem, na inkurajuar që ta fusim në kujtesë Kur'anin dhe ta përsosim leximin e tij dhe na ka qortuar harresën e Kur'anit dhe shkujdesin e tij duke thënë: "Njeriu i shkathtë me Kur'an është në nivel me melaqet e ndershme dhe të devotshme, kurse ai që lexon Kur'anin duke u penguar gjat leximit dhe me vështirësi do të ketë dy shpërblime" (Buhariu dhe Muslimi).

Kadi Ijadi, rahimehull-llah, duke e komentuar këtë hadith thotë: "Kuptimi i hadithit është se njeriu që kujdeset për Kur'anin do të jetë në grada të larta, në ato grada që janë edhe melaqet, sepse ka marrë cilësi të tyre në përkujdesin ndaj Kur'anit, pra bën punën e tyre dhe ecë rrugës së tyre.

Ai gjithashtu thotë: "Hadithi nuk jep kuptimin se ai që ka vështirësi gjatë leximit ka shpërblime më shumë se ai që e këndon Kur'anin mirë, sepse ai që e këndon Kur'anin mirë ka shpërblime më të mëdha dhe më të mira, ai është në gradë të melaqeve, andaj nuk mund të barazohet me ai që nuk kujdeset për Kur'anin, për hifzin, përsosjen e leximit, preokupimin me te derisa është bërë i shkathët në këtë vepër". (Sherhu Sahihi Muslim, 11/ 3).

Pejgamberi, sal-Allahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Lexuesit të Kur'anit

do t'i thuhet: lexo dhe ngjitu, këndo Kur'anin ashtu sikurse e ke kënduar në dynja, sepse pozita jote do të jetë te ajeti i fundit që do ta lexosh". (Ahmedi, sahih).

Dijetarët ua kanë tërhequr vërejtjen nxënësve dhe dijetarëve shkujdesin ndaj dijes dhe mospërsëritjen e mësimave derisa t'i harrojnë ato mësimet që i kanë mësuar dhe na kanë treguar se defekti më i madh në rrugën e dijes është harresa.

Abdullah ibën Mesudi, radijAllahu anhu, ka thënë: "Çdo gjë ka defektin e vet, kurse defekti i dijes është harresa".

Zuhriu, rahimehull-llah, ka thënë: "Dijen e largon harresa dhe mospërsëritja".

Abdurahman ibën Ebi Lejla ka thënë: "Ngjallja e hadithit ndodh me përsëritje, andaj përsëritni mësimet. Abdullah ibën Shedadi i tha: Allahu të mëshiroftë, sa hadithe mi ke ngjallë në zemrën time, të cilat kishin vdekur më".

Zuhriu, rahimehull-llah, ka thënë: "Dija ka disa defekte të fshehta, prej tyre janë:

- dijetari mos të punon me atë që di;
- harresa;
- gënjeshtria, e kjo është defekti më i madh". (Shiko: "Xhamiu Bejanil-Ilmi", 1/ 107).

Përsëritja e gjërave të futura në kujtesë i forcon ato dhe e siguron që mos ti ikin. Dijetarët kështu kanë

vepruar në të kaluarën dhe nuk janë larguar aspak nga dije, por vazhdimisht e kanë përsëritur dhe i kanë rielxuar çështjet fetare.

Esmailun e kanë pyetur: si ndodhi që ti të mësosh mësimet e tjerët t'i harrojnë? Tha: kur unë mësoja tjerët nuk mësonin.

Sufjan Theuriu ka thënë: "Hadithin bëje bisedë të pandarë tënden dhe mendim të zemrës, do ta mësoni hadithin".

Ali ibën Medini tregon: Një natë Vekiu dhe Abdurahman filluan debatin shkencor në Mesxhidul-Haram, ata vazhduan këtë debat derisa thirri ezani i sabahut".

Ibën Shihabi kur e mësonte ndonjë hadith shkonte në shtëpi e zgjonte shërbëtoreshen dhe ia tregonte hadithin e i thoshte: unë e di se ti nuk përfiton gjë nga kjo dije, mirëpo tani e kam dëgjuar dhe dëshirova të përsëris.

Imamët ishin njerëz që kishin kujtesë të fuqishme dhe njohje të mëdha, ata dalloheshin prej njerëzve tjerë me bindjen, mbështetjen dhe vërtetësinë që kishin me Allahun, me mençurinë, zgjuarsinë dhe kujtesën e tyre, andaj ai që dëshiron të ecë hapave të tyre duhet të përpiqet që të eliminon harresën duke iu lutur Allahut, duke ngrënë hallall, duke pakësuar ushqimin dhe brengat, duke ikur nga mëkatet dhe gabimet.

Ja një shembull shumë të rrallë të kujtesës së madhe dhe kuptimit shu-

më të fuqishëm, e ai është Imam dhe hafizi Muhamed ibën Ismail Buhariu, rahimehull-llah.

Tregon Imam Ibën Haxheri, rahimehull-llah, me sened të tij nga Ahmed ibën Adiju, i cili ka thënë: "kam dëgjuar disa hoxhallarë të Bagdadit të cilët kanë thënë: Kur dëgjuan dijetarët e hadithit se Muhamed ibën Ismaili kishte ardhur në Bagdad, u grumbulluan përreth tij dhe dëshiruan ta provojnë kujtesën e tij. Ata i zgjodhën një qind hadithe dhe përzien tekstet me senedet, domethënë tekstin e një hadithi përzien me senedin e hadithit tjetër, kurse tekstin e atij hadithi me senedin e hadithit të tretë e kështu me radhë. Këto hadithe të përziera i morën dhjetë njerëz dhe i urdhëruan që kur të vijë në mexhlis Imam Buhariu, t'ia recitojnë këto hadithe në këtë formë të përzier. Caktuan një ditë për takim dhe në këtë ndejë përpos dijetarëve morën pjesë edhe disa njerëz të thjeshtë nga Horasani dhe Bagdadi. Kur u grumbulluan njerëzit dhe u qetësua mexhlisi filluan njerëzit t'ia recitojnë nga dhjetë hadithe. Buhariu iu përgjigj: nuk i di këto hadithe. U ngrit i dyti me dhjetë hadithet e tija, imam Buhariu i thotë: këto hadithe nuk i di. Një nga një u ngritën që të dhjetit me nga dhjetë hadithet e tyre, të gjithëve Imam Buhariu u thoshte: këto hadithe nuk i di. Dijetarët që ishin në mexhlis e shikonin njëri tjetrin dhe

thoshin: e kuptoi njeriu hilen që ja kemi bërë, kurse ata që nuk e dinin këtë hile mendonin se Imam Buhariu nuk dinte dhe se kujtesën e ka të kufizuar.

Pasiqë të gjithë i përfunduan hadithet e tyre dhe të gjithëve u jepte përgjigjen: këto hadithe nuk i di, u drejtua kah i pari e i tha: Hadithi yt i parë është kështu e kështu e jo ashtu si ma tregove ti, kurse hadithi yt i dytë është kështu e kështu e jo si ma tregove ti, derisa ia rregulloj dhjetë hadithet që i recitoi. Domethënë çdo teksti ja solli senedin e vet dhe çdo senedi tekstin e vet. Një nga një të gjithë dhjetë personave ua rregulloi hadithet e përziera dhe u tregoi se cili tekst cilin sened ka. Kur i përfundoi të njëqind hadithet njerëzit konfirmuan kujtesën e tij shumë të madhe dhe iu nënshtroan vlerës së tij.

Imam Hafidh Ibën Haxheri, rahimehull-llah, në lidhje me këtë tregim thotë: "Habia nuk qëndron në refuzimin e haditheve të gabuara, sepse ai ishte hafidh i haditheve, mirëpo habia qëndronte në faktin se ai mbajti në kujtesë edhe renditjen e haditheve dhe gabimeve që ishin në to. (Shiko: "Hedjus-Sari", fq. 501).

Shokët që kanë shoqëruar Imam Buhariun në mësimin e hadithit tregojnë raste shumë të rralla që tregojnë kujtesën e fuqishme që ka pasur. Hashid ibën Ismaili tregon: së bashku me Buhariun, i cili akoma ishte

fëmijë, shkonim te hoxhallarët e Basrës, mirëpo nuk shkruante asgjë. Pas gjashtëmbëdhjetë ditëve ne e qortuam shumë pse nuk shkruan. Kurse ai na e ktheu: e tepruat, mi tregoni gjërat që i keni shkruar, ne ia treguam hadithet që i kishim shkruar, kurse ai na i shtoi edhe pesëmbëdhjetë mijë hadithe dhe të gjitha na i recitoi nga kujtesa, saqë i përmirësonim librat e tona nga kujtesa e tij. (Shiko: "Hedjus-Sari", fq. 502).

Allahu, azze ve xhel-le, ka veçuar ummetin tonë me hifz të Kur'anit dhe dijes, kurse popujt që kanë qenë para nesh kanë lexuar librat e tyre prej fletëve dhe nuk kanë mundur ti fusin në kujtesë.

Andaj si ka mundësi të falënderojmë Allahun, i Cili fëmijës gjashtë a shtatë vjeçar ia ka mundësuar ta mësojë përmendsh tërë Kur'anin?!

Pastaj asnjë popull nuk i ka mësuar përmendsh veprat dhe fjalët e

pejgamberëve të vet, sikurse kemi mësuar ne, ummeti i Muhamedit, sal-Allahu alejhi ve sel-lem. Transmetimi i hadithit ka ndodhur brez pas brezi dhe deri më sot askund nuk është ndërpre ky varg i transmetimit të hadithit, kurse popujt tjerë fjalët dhe veprat e pejgamberëve të tyre i lexojnë prej librave që nuk dinë se kush i ka shkruar ato.

Kjo është një dhuratë e madhe, duhet ta ruajmë, ruajtja e kësaj dhuntie ndodh me vazhdimin e mësimave, përsëritjen e tyre dhe forcimin e kujtesës. Tek ne më herët kishte shumë hafiza, në çdo qytet kishte hallka ku njerëzit mësonin përmendsh Librin e Allahut, mirëpo, sot, këto hallka janë kufizuar, madje edhe në shumë vende nuk ekzistojnë më. Kush është përgjegjës për këtë gjë dhe kush do të jep llogari, le ti mendohet mirë kësaj vepre! Allahu na ruajtë!

Bekir Halimi

Muaji Dhul-Ka'de

Ky është muaji i parafundit i vitit të hixhretit, vijon pas muajit shevval, ndërsa i paraprinë muajit dhul-hixhe. Dhul-ka'de, gjuhësisht, përbëhet prej dy fjalëve: dhu - pronar; dhe folja ka'a-de - u ulë. Është emërtuar me këtë emër sepse arabët e lashtë, në këtë muaj pushonin që në muajin e ardhëm të bëjnë haxhin. Por, thuhet edhe ajo se arabët e lashtë pushonin nga luftërat, në këtë muaj për shkak se është nga muajt e shenjtë. Këtë muaj e quajnë edhe dhul-ki'de, por forma më e drejtë letrare është: dhul-ka'de.

Ky është një nga ato muaj, të cilët kanë veçori të argumentuar me Kur'an ose sunet. Ato veçori janë:

- Është nga muajt e haxhit. Allahu subhanehu ue teala, ka thënë: "Haxhi është në muajt e caktuar". (Bekare 197). Komentuesit e Kur'anit me njëzëshmëri thonë se prej atyre muajve është edhe muaji dhul-ka'de.

- Është nga muajt e shenjtë (esh'hurul hurum). Argument për këtë është fjala e Allahut, subhanehu ue teala: "Muaji i shenjtë është për muajin e shenjtë, ndërsa për veprat e ndaluara është ligji i barazisë (kisasi). Pra, kush ju sulmon juve, ktheni sulmin atij edhe ju po në atë masë". (Bekare 194).

Ky ajet zbriti, në vitin kur Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, me shokët e tij u nisën për të bërë umren, por hasën në pengim nga ana e kurejshëve, dhe aty ndodhi marrëveshja e njohur e Hudejbijës. Kjo ngjau në muajin dhul-ka'de.

Përveç kësaj që përmendëm, ky muaj nuk ka ndonjë veçori tjetër. Ashtu që, vazhdojmë me pikën e fundit të kësaj teme, e cila është:

Disa ngjarje me rëndësi që ndodhën në këtë muaj:

1. Në datën 30 të vitit 5 H (625 G), Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, bëri betejën me fisin Benu Kurejdha të jehudive. Shkaku i kësaj beteje ishte thyerja e marrëveshjes që kishin me Resulullahun, salallahu alejhi ue selem, dhe kështu përjetuan dëbimin nga Medina.

2. Në vitin 6 H (626 G), në fillim të këtij muaji ndodhi marrëveshja e Hudejbijës, siç cekëm pak më lartë.

3. Të gjitha umretë, që i bëri Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, i bëri në muajin dhul-ka'de. Kjo ka qenë rastësi, dhe nuk d.m.th. se umreja në këtë muaj ka ndonjë vlerë mbi umretë e muajve tjerë.

4. Në këtë muaj Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, u nis për të bërë haxhin lamtumirës.

5. Në vitin 37, të këtij muaji, iu dha besa Muavijut, radijallahu anhu, për halife të myslimanëve.

6. Në vitin 10 H (631 G), Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, e dërgoi Ebu Musa el-Esh'arijun në Jemen, si ndihmës i Muadh ibën Xhebelit.

7. Në datën 12 të vitit 16 H (637 G), gjatë hilafetit të Omerit, radijallahu anhu, u çlirua edhe vendi i fundit që ishte në duar të persianëve. Por kjo, pas një beteje të ashpër, para të cilës jobesimtarët ishin betuar në zjarr se nuk do ta lënë të gjallë asnjë mysliman apo arab. Por, betimin e tyre e "tradhtuan" sepse u ballafaquan me ushtrinë islame, e cila nuk dinte se çka është disfata.

8. Në vitin 463 H (1071 G), kah fundi i këtij muaji, ndodhi beteja e Meladh Kurd, midis ushtrisë së selxhukut Alep Arslan dhe ushtrisë romake. Myslimanët në këtë betejë arritën fitore madhështore, bile për nga dobitë, disa historianë e krahasojnë me luftën e Bedrit, Jermukut, Kadisijës etj. Prej do-bive më të mëdha ishte ndalimi i depërtimit romak në vendet e Azisë së vogël.

9. Në datën 9 të vitit 520 H (1126 G), u vra Ebu Seid Ak Senkar, një nga heronjtë mysliman që u ballafaquan me kryqëzatat. Ai ishte një udhëheqës i drejtë, por dora tradhtare e vrau në një xhami në Mosul, Irak. Me këtë, myslimanët humbën një udhëheqës të

madh, për të cilin ishin më se të nevojshëm për t'i bërë ballë lëvizjeve të kryqëzatave në Sham.

10. Në datën 24 të vitit 657 H (1259 G), udhëheqës i Egjiptit u bë Sejfuddin Kutuzi. Ai udhëhoqi vetëm një vit, por gjatë atij viti arriti që mongolëve t'ua përjetojë disfatën më të madhe, në betejën Ajn Xhalut dhe arriti t'i dëbojë nga Shami. Por, gjatë kthimit për në Egjipt, e vranë disa "shokë" të tij nga memalikët. Por, emri i tij do të mbetet çdoherë si një nga komandantët më të mëdhenj mysliman.

11. Në datën 16 të vitit 1070 H (1660 G) merr flakë të madhe kryeqyteti i shtetit osman, Stambolli. U dogjën një e treta e shtëpive dhe ky zjarr njihet si "belaja e madhe". Më konkretisht, u dogjën 80 mijë shtëpi dhe 360 xhamia, pas një kohëzgjatje prej 49 orëve.

12. Në datën 18 të vitit 1098 H (1687 G), ushtria e Venedikut, me ndihmën e Spanjës, Gjermanisë, Maltës dhe Suedisë arrijnë të marrin Athinën nga osmanët. Në atë rast bëjnë një shkatërrim të madh aty, dhe pa aspak mëshirë, ortodoksët do t'i therin katolikët e këtij qyteti.

13. Në datën 1 të vitit 1099 H (1688 G), kalaja e Beogradit, pas 29 dite rezistencë, që bënte ushtria osmane bie në duar të gjermanëve. Atëherë, 100 xhami që kishte qyteti, i shndërrojnë në kisha, pasi që kishin therur të gjithë myslimanët që gjendeshin në qytet.

14. Në datën 13 të vitit 1271 H (1855 G), shteti osman, për të parën herë në historinë e saj, fillon të merr borxh nga jashtë. Nga Anglia, mori 5 milion copë ari, me kamatë 5 %, për t'i mbuluar harxhimet në luftën kundër Rusisë. Por, të shkretët nuk ishin të vetëdijshëm se me dhënie të kamatës po i shpallin luftë Allahut. E, si mund të shpresohet se do të korrin ndonjë fitore!

15. Në datën 27 të vitit 1378 H (1959 G), Singapori fitoi pavarësinë. Singapori është një nga shtetet aziatike, që kanë një përparim të lartë

ekonomik. Ka përafërsisht 3 milionë banorë, një e pesta e tyre janë myslimanë. Në Singapor katër gjuhë janë zyrtare: kinezishtja, anglishtja, malezishtja dhe tamilishtja.

16. Në datën 19 të vitit 1425 H (2004 G), gazeta "Zaman" e Turqisë, publikon pjesërisht një raport me titull "Aktivitetet e kristianizimit në botë dhe Turqi". Aty përmendet se grupe të caktuara për kristianizim, planifikojnë që 10 % nga 71 milionë të Turqisë t'i kthejnë në të krishterë. Zot na ruaj nga të këqijat e të këqijve.

Omer Berisha

Ndërrimi i përvojave

Gjatë historisë njeriu ka ëndërruar për tu transferuar nga një vend në një vend tjetër pa pengesa dhe përkufizime, ashtu sikurse vepron shqiponja kur fluturon në hapësirat e qiellit. Gjatë historisë njeriu ka ëndërruar që të shoh atë që ndodh anembanë rruzullit tokësor që të përfiton prej tij, ose të mbrohet nga sherri i tyre ose për të kënaqur kureshtjen e tij. Sot shumë prej këtyre gjërave janë realizuar, për shkak të përparimit të hatashëm në komunikim, transport, emetimin satelitor, sa që mund të shoh njeriun ndodhinë gjatë ndodhjes së saj edhe nëse është në skaj të botës.

Ne deri në këtë moment nuk kemi perceptuar dimensionet e ndryshimeve kulturore, morale dhe akaidologjike (besimore) që do të ndodhin për shkak të këtij revolucion në mjetet e komunikimit, mirëpo është e sigurt se gjurmët negative do të përhapen shumë lehtë, pa ndonjë mund të madh, ashtu sikurse përhapet mortaja. Kemi parë, psh, se si ndodh globalizmi i krimit, sikurse është rasti me trafikimin e qenieve të gjalla, tregtisë me drogë, prostitucion, shvercin, larjen e parave, etj. kurse gjërat e mira dhe të shkëlqyeshme, përhapja e tyre, si duket, ka nevojë për

mund, organizim dhe përcjellje. Pra, kemi nevojë për të gjetur pikën e barazimit mes mirësive dhe të këqijave bashkëkohore kozmike, përndryshe zhvillimi në fushën e komunikimeve do të jetë shumë i dëmshëm, ndoshta do të jetë shkatërrues.

Në shpejtësi do të tregoj se çka mund të bëjmë në këtë kontekst në fushën e thirrjes, edhe atë si shembull, gjatë këtyre pikave:

1- Mençuria në të kaluarën kishte vlerë të veçantë, edhe atë për shkak të varfërisë së informatave të organizuara në jetën e njerëzve dhe për shkak të vështirësisë së ndërrimit të përvojave anembanë botës.

Kurse sot çdo gjë ka ndryshuar. Dija dhe përvoja kanë marrë vendin më të lartë në zhvillimin njerëzor, dhe kjo normalisht se ka ndodhur në llogari të dominimit të mençurisë.

Mangësia e mjeteve për organizim të përvojave, bartja dhe gjeneralisimi i tyre, paraqiste pengesën më të madhe para lirimit nga pikëpamjet lokale dhe të kufizuara dhe pengesa më e madhe para formulimit të një pikëpamjes botërore ose islame në shumë çështje. Kurse sot ka ndryshuar çdo gjë në formë indikative dhe trishtuese.

2- Interneti paraqet një mjet shembullor për ndërrim të përvojave, është mjet i lirë, shumë i përgjithshëm dhe i lehtë për përdorim.

Dalëngadalë po instalohet ekzistimi i internetit në jetën personale të secilit njeri, andaj mund të mbështetemi në internetin në selektimin e mendimit tonë, në njohjen e mendimeve, përvojave dhe eksperiencave të çdo vendi dhe në çdo fushë.

3- Në fushën e davetit ka me qindra mijëra djem dhe të moshuar që preokupohen në përhapjen e Islamit dhe sqarimin e nocioneve të tija dhe përmirësimin e aplikimit të tij nga ana e njerëzve. Myslimanët, sikurse e dimë, janë të përhapur anëmbanë botës, dhe secili që është i angazhuar me davet, qoftë mashkull apo femër, zakonisht niset nga përvoja davetore që gjendet në vendin dhe rajonin e tij, duke pasur parasysh dobësinë e përgjithshme në stërvitjen për davet në shumë fakultetet të davetit që nxjerrin thirrës, për këtë thirrësi përdor aftësitë e tija personale të pakalitura.

Shtoja kësaj edhe faktin se çdo ambient ka edhe problemet e veta të veçanta, për shkak të gjendjes së tyre shoqërore, politike dhe ekonomike që dominon te ata. Për gjithë këtë besoj se është me rëndësi themelimi i faqes gjigante në internet, që ka për synim grumbullimin e përvojave në sferën e thirrjes islame anë e mbanë botës dhe dhënia e mundësisë për ndërrimin e

tyre në përmasat më të gjëra. Kjo thirrje i drejtohet universiteteve dhe organizatave më të mëdha islame, u drejtohet edhe të rinjve entuziast, xheloz dhe që veprojnë për ta dërguar fjalën e Allahut deri të mbarë njerëzimi. Punëtorët e kësaj faqe dhe vullnetarët që punojnë në të duhet të dizajnojnë faqen, të grumbullojnë të gjitha përvojat në sferën e thirrjes që gjinden në libra, revista, buletine, gazeta, ligjëratë, audio kaseta dhe t'i ofrojnë në këtë faqe sipas nevojës së atij që e thërrasim në fe. Sepse gjendje e atij që e thërret në fe të imponon llojin e kërkuar nga kultura e thirrësit, dedikimin dhe mënyrën e sjelljes me të. Gjendja e të thirrurve dallon shumë mes vete edhe pse kanë element të përbashkët, mirëpo superioriteti në realizimin e davetit kërkon precizitet në detaje dhe kujdes ndaj të dhënave të imta.

Sektorët që propozohen në këtë faqe janë këto:

Thirrja e të rinjve, e adoleshentëve, e grave, elitës dhe intelektualëve, punëtorëve, tregtarëve, stafit medicinal, jo-myslimanëve, të devijuarve dhe të drogëuarve, të burgosurve, studentëve, njerëzve me nevoja speciale, etj.

4- Pasi që t'i shpërndajnë informatat që i posedojnë punëtorët në këtë faqe në sektorët e tyre, hapet faqja për të pranuar përvoja, eksperiencë dhe ide nga ata që punojnë në fushën e davetit, klasifikohen ato, organizohen në formë

të caktuar dhe ofrohen tjerëve për të lehtësuar përfitimin prej tyre.

5- Kjo faqe duhet të ketë këshill këshillëdhënës për tu përgjigjur pyetjeve të thirrësve dhe kërkesave të tyre brenda suazave të specializimit të kësaj faqeje.

6- Publikimi i përzgjedhjes së përvojave në broshura të vogla, në revista dhe gazeta, etj.

7- Kjo punë jep mundësi për të shprehë secili njeri përvojat e tija personale ashtu sikurse jep mundësi për të dhënë kontributin vullnetar për ngritje të veprimtarisë davetore.

Dr. Abdul-Kerim Bekar

Përktheu: Bekir Halimi

Stupcat më zi se Papa?!

Deri para disa ditëve, vërtetë ishim të angazhuar me shkrime dhe përkthime të materialeve nga autorë të ndryshëm lidhur me fjalimin e Papës, ku e ka fyer të dërguarin e fesë Islame, Muhamedin, salallahu alejhi ve selem. Para kësaj, e njëjta gjë ishte edhe me karikaturat e Danimarkës. Unë personalisht aspak nuk jam habitur nga kjo që kanë bërë dhe kanë thënë ata, sepse ata fillimisht njihen se janë armiq të Islamit dhe përparimit të tyre. Dallimi është vetëm aty, se më shumë e fshehin këtë armiqësi sesa e shfaqin. Bile, nga pak edhe gëzohem kur ndodhin gjëra të tilla prej tyre, se përndryshe shumë myslimanë që nuk e njohin fenë, do të mendonin se edhe Papa e çdo jobesimtar tjetër mund të jenë vëllezër me myslimanët!

Ajo që vërtetë më dëshpëron është, pse myslimanët shqiptarë nuk janë në ngjarje me atë që ndodhë në

mesin e tyre. I indinjuar thellë nga informatat e disa myslimanëve se ditëve të fundit qenka shfaqur një film humoristik, ku bëhet tallje e rëndë me fjalët e Allahut, më duhet të reagoj. Ky reagim do të ishte e udhës të bëhej nga institucioni zyrtar i myslimanëve në Kosovë, Maqedoni apo Shqipëri. Mirëpo, shpresoj të janë duke kryer ndonjë shërbim edhe më të madh për myslimanët sesa të reagojnë kundër këtij filmi.

Bëhet fjalë për filmin E - GJELI, nga aktorë, të cilët vetë janë emërtuar si stupca. Emri i tyre tregon në realitetin e tyre. Kjo ndodhë në kohën kur humbet kualiteti dhe respekti i ndërsjellë.

Në këtë film të poshtër, tallen me disa fjalë të Allahut, duke i recituar ato në formë të prishur dhe duke i "përkthyer" në atë formë si i përshtatet humorit të tyre. E pas kësaj bëjnë edhe një tallje shumë të fë-

lliqu me fjalën exhel, i cili do të thotë: afati i caktuar i jetesës së njerëzve. Ndërsa këta, exhelin e quajnë gjel dhe vazhdojnë të sharrojnë edhe më tepër në gabime!!

O aktorë stupca, nëse nuk jeni kreativ për humor, atëherë kthehuni te vendi juaj, bëhuni stupca të ndonjë kerri të kuajve. E mos u tallni me fenë tonë, sepse kjo fe është shumë e lartë. Këtë fe e ka në zemër pjesa dërmuese e popullit tuaj, andaj ta dinin se tallja me të do t'ju shkaktojë fatkeqësi qysh në këtë jetë. E për dënimin në botën tjetër, të cilin ju nuk e besoni, ne jemi të bindur se, po nuk u penduat, do të keni dënim të cilin as dënuesit më të mëdhenj nuk e kanë paramenduar.

Të njëjtën e themi edhe për çdo artist tjetër, humorist apo këngëtar

qoftë. Myslimanët nuk ju kanë bërë asnjë të keqe dhe nuk keni asnjë të drejtë të talleni me ata.

Jemi të indinjuar shumë, por assesi nuk i kalojmë kufijtë. Sepse Allahu, i Lartësuar na urdhëron kështu: "Ti të keqen ktheje me më të mirën. Ne e dimë më së miri atë që shpifin ata". (sureja Mu'minun, ajeti, 96).

Pas kësaj të keqe që na keni bërë ne ju thërrasim në shpëtim. Pendohuni nga ajo që keni bërë me myslimanët, pendohuni nga të zezat që i bëni çdo ditë dhe ndiqni shembullin e artistëve të dalluar në botë, të cilët janë kthyer në rrugë të Zotit, dhe të atyre në vendin tonë, sikur Ferki Shala dhe Adem Ramadani... Kjo është gjëja më e mirë që mundemi ta bëjmë për juve në këtë moment.

Omer Berisha

Islamofobia dhe shumica e heshtur e myslimanëve shqiptarë

(Letrën e mëposhtme poeti Ervin Hatibi e nisi në një listë popullore online, pas disa reagimeve të nxehta kundër akteve islamofobike të radhës në hapësirat shqiptare. Vendosi ta botojmë me disa shkurtime, duke pasur edhe lejen e shkruesit. Titulli është i redaksisë. sh.r.)

Në një intervistë që kam dhënë para një muaj në një të përditshme, që në faqen e parë të gazetës, me

shkronja posterit kam bërë titull qendrimin tim në lidhje me implikimin në publik të çështjeve fetare: feja nuk do përmendur kaq shumë në publik, se hap probleme në një shoqëri ekuilibrit si kjo e jona, ku për më tepër edhe informimi për çka është fe e çka jo është minimal. Sigurisht, zëri im modest nuk kam prituri të merret si ndonjë urdhër apo këshillë kanonike. Ajo që shoh është se fatkeqë-

sisht ka njerëz që kanë zgjedhur pikërisht të implikohen me çështje fetare, edhe pse nuk kanë njohuri mbi përmasat e efektet e tyre, edhe pse mbase janë të sigurt që cenojnë emocionalitete dhe prishin ekuilibra.

Sigurisht që ka njerëz që nuk kanë ndjeshmërinë e duhur, për të mos thënë se ka sigurisht njerëz me agjenda të frikshme, të cilët shfrytëzojnë cakun e papërgjegjshmërisë në lirinë e shprehjes. Histeritë që prodhojnë fobitë e vjetra irracionale përëndimore kundër Islamit, apo frikërat racionale ndaj terrorizmit, kanë armatosur me pushtet edhe zelltarë vendas antimuslimanë, të cilët herë me kujdes e herë me harbim, po tentojnë të prishin fibrat socialë të shqiptarisë. Kriminalizimi sistematik, që pas vitit '90 i prejardhjes apo përditshmërisë islame të shumicës së shqiptarëve, nuk ka sesi të mos prodhojë ndër ta trauma dhe tensione të cilat në fakt dëmtojnë gjithë shoqërinë. Është shumë e thjeshtë të kuptosh se kundërshtarët, kritikët, shpotitësit e Islamit në fakt, duan apo s'duan, janë varrmihës të shqiptarisë. Edhe sikur minoritetet të kishte qenë 90%-shi ballkanik i muslimanëve shqiptarë, asnjë njeri që i thotë vetes shqiptar nuk mund të guxonte të kriminalizonte, delegjitimonte, nënvleftësonte, provokonte kështu si po ndodh ndër ne nga jo pak aktorë publike, qofshin këta politikanë, qe-

veritarë, klerikë, intelektualë a gazetarë. Kjo ndodh për here të parë në historinë e popullit tonë. Analogjia e trishtuar që bënte Hysamedin Ferraj një dekadë më parë, tregon se nuk mjafton që një grup të jetë mazhoriatar që të ketë peshën që meriton në skenë: afrikanët vendalinj ishin shumicë absolute në Afrikën e Jugut, por në fakt pushtetin e kishte një grusht te bardhësh dekada më radhë. Kjo që po ndodh ndër shqiptarët, le të shpresojmë se do ndjekë edhe zhvillimin e mëtejshëm të parabolës: ashtu si te bardhët bënë paqe me vendalinjtë dhe ndanë me ta flamurin dhe res publica-n, edhe ndër shqiptarët, besoj, do të vijë një ditë kur shumica e kombit nuk do të ketë më një vend kaq disproporcional në përfaqësimin simbolik, kulturor-politik të shqiptarisë.

Problemi është se unë nuk mendoj se fajin e kanë vetëm naivët, të papërgjegjshmit apo dashakëqinj të që nuk shohin se duke mohuar apo sulmuar apo shpërfillur islamijetin e shqiptarëve, dëmtojnë kolonën ku mbështetet kombi. Problemi është se edhe përfaqësimi i islamijetit shqiptar, i shkon përbri gjendjes disproporcionale me të cilën ai trajtohet prej të tjerëve. Profilizimi klerikalist apo komunitarist që ka marrë përfaqësimi islam ndër shqiptarët le pa mbuluar një shumicë të heshtur muslimanësh të thjeshtë të cilët nuk e gjejnë dhe

nuk mund ta gjejnë dot veten as në retorikat rigoriste-ritualiste të imamëve tanë të rinj, as në agjendat e politizuara globaliste të veprimtarëve të rinj komunitarë e aq më pak në inaktivitetin dhe inferioritetin e organizatave të Islamit “zyrtar”. Kur të pakësohen gjykatësit dhe të shtohen avokatët në minberet e xhamive tona, kur veprimtarët tanë të pushojnë së sjelluri si diasporë dhe të braktisin diskursin minoritar të konspiracioneve alarmiste i cili prodhon vetëm geto që nuk na nxënë dot, vetëm kur organizmat “zyrtarë” të Islamit të braktisin profilizimin e tyre si anekse firmash ndërtimi, dhe t'i kthehen mecenatit të kulturës dhe mbrojtjes së traditës e natyrës në vend, vetëm atëherë mbase do të mund të shohim sesi shumica e heshtur muslimane e shqiptarisë vetvetiu do mbrojnë dinjitetin e vet. Se feja dhe prejar-dhja janë dinjitet. Nuk mundet dot shumica e heshtur e muslimanëve shqiptarë të identifikohet me faktet e kryera që ofron retorika ekskluziviste e qarqeve të ngushta klerikalo-komunitariste, me stërhollimet frikësuese të detajeve që i ofrohen para thelbit të mëshirshëm të Islamit, nuk mund të pranojë shumica e heshtur e muslimaneve shqiptarë të rrezikojë duke u identifikuar në këto kohë të turbullta me një avangardë që shpesh duket se vepron për interes të të tretëve larg nesh duke shpërfi-

llur historinë dhe çështjen kombëtare. Sa kohë që lokomotiva e imamllarëve dhe veprimtarëve muslimanë nuk do tregojë haptas një itinerar të përgjegjshëm e të besueshëm, nuk ka për t'iu lidhur ndonjë vagon prapa. Dhe për të vazhduar me metafora mjeteve transporti, po kujtoj edhe hadithin fisnik i cili thotë se kur ata që gjenden në kuvertë të anijes, nuk u japin ujë atyre që janë në hambar, ata poshtë në hambar do shpojnë anijen për të pirë ujë deti, e anija e gjitha do të mbytet.

(...) Unë besoj shumë fort se qëllimi më i madh i dashakqinjve të kombit tonë, është që të përzënë muslimanët nga identifikimi me vendin, gjakun dhe gjuhën e tyre. Provokimet këtë qëllim kanë. Ne e dimë mirë se kush thotë që muslimanët shqiptarë janë kolonë. (Kolonë të sjellë nga turku apo kolonë e pestë e terrorizmit aziatik.) Kjo është dëshira e armiqve tanë historikë. Por nuk munden muslimanët shqiptarë ta pranojnë këtë, ata që e bënë shqiptarinë shqiptari, ata që i dhanë emrin nga gjuha kur'anore kombit të tyre (kaum), ata që krenarisht i dhanë formë historisë globale duke qenë pjesëtarë superiorë në qeverisje perandorake, ata që mbajnë dëshminë më të madhe të Islamit në Evropë. Nuk ka president apo shkrimtar apo gazetar apo futbollist që të mundet të turpërojë dot bashkëkombësit e

vet, aq sa ata të turpërohen nga kombësia që kanë. Kam pasur fatin të njoh muslimanë anglezë, që ndonëse ultraminoritarë në një komb të krishterë, gjenin krenari islamike në kulturën dhe traditat e veta. Nuk e besoj dot se si ka mundësi që muslimani shqiptar të mërzitet me shqiptarinë, kur historikisht dhe aktualisht, t'i vijë mirë apo keq kujt të dojë, kudo në botë, përmendja e emrit "shqiptar" automatikisht nxjerr edhe mbiemrin "musliman".

Shqipëria nuk mund të ketë kuptim pa muslimanët e vet, e po ashtu edhe muslimanët këtu nuk mund të kenë kuptim pa Shqipërinë (nënkupto edhe Kosovën e ç'ka mbetur jash-të). Nëse dikujt nuk i besohet kjo le të shohë ku janë shqiptarët muslimanë të Greqisë sot.

Edhe sot si në fillim të shekullit të XX-të alternativat e muslimanëve shqiptarë janë tre: ajo e rahmetlinjve shejh Nuh Nexhatit, ajo e Hafiz Ibrahim Dalliut dhe ajo e Haxhi Qamilit (nesë kjo e fundit meriton të quhet e tillë). Ata që janë të mërzitur për gjendjen e fesë në Shqipëri, le të emigrojnë si shokët e shejh Nuhut, (të atit të Nasirudin Albanit), dhe Zoti u dhëntë sukses, siç u jep bijve të hixhretit në rrugën e Tij. Problemi është se nuk i pret më njeri kurrkund. Alternativa e dytë është të durojnë sprovat e kohës dhe të kontribuojnë për mirësinë në rrugë të Zotit, si bë-

në shokët e Hafiz Ibrahim Dalliut, komentuesit të parë shqiptar të Kur'anit, themeluesit të shkollave kombëtare, që u burgos nga të gjithë, që nga xhonturqit e deri nga komunistët për dashurinë ndaj fesë dhe popullit të vet. Besoj fuqimisht se nuk duhet quajtur alternativë ajo e Haxhi Qamilit, jo se ky i fundit është bërë sot në skenën shqiptare simbol i të keqes absolute, më shumë se Enver Hoxha, po për faktin se aventura e tij, dënuar nga dijetarët muslimanë të kohës, hapi rrugën për delegjitimimin e pandalshëm të muslimanëve në vend. Mjafton të lexojmë kujtimet e Hafiz Dalliut, të cilit ndjekësit e Haxhi Qamilit i shkulën dhëmbët, për të kuptuar sesi tiranasit e më gjerë banorët e Shqipërisë së Mesme morën stigmën e padrejtë si antikombëtarë e reaksionarë, duke u futur në kategorinë e shqiptarëve të klasës B. Është e rëndësishme ta përmendim edhe joalternativën historike të fillimit të shekullit të kaluar, e cila demonstroi jo vetëm mosnjohje të ligjë-sive të reja, objektivisht obligative të modernitetit e shteti-komb, por edhe një mosnjohje teknike të balancës së forcave brenda e jashtë vendit.

Këto kohët e fundit, toni i padurimit dhe gjuha e forcës është dukur. Zëra të tillë arrij t'i kuptoj se nuk bartin përgjegjësi deri në fund për çka kumtojnë, por nga ana tjetër prapë mbeten trishtues sepse në një

shkallë të zvogëluar deri në karikaturë më kujtojnë joalternativën aventureske që përmenda më sipër. Më shqetëson tolerimi qoftë edhe përmes heshtjes që i bëhet ideve të nxehta dhe gjuhës së forcës. Këto lloj procedimesh që u ngjajnë atyre të tifozëve të futbollit tregojnë qartë sesa larg qëndrojnë projektet e minoritetit avangardist nga ato të shumicës së shoqërisë. Edhe një he-

rë përsëris se ka arsye pse shumica e heshtur e muslimanëve shqiptarë nuk mundet dot të identifikohet me modele të tilla. Kur vihet re se ka njerëz që debatojnë me një seriozitet të habitshëm për tema nga ato akademike e deri tek çytjet personale, por harrojnë të reagojnë energjikisht ndaj papërgjegjshmërive, kjo kthehet në një fajësim për të gjithë.

Nëntor 2006

(Postuar fillimisht në listën alb-muslimstudents)

Ervin Hatibi,

(Artikujt e paraqitur në këtë seksion janë mendime dhe komente personale të autorëve dhe nuk korespondojnë domosdoshmërisht me atë që redaksia e Albislamit i di për të vërtetë)

U ribotuan librat: "Kushtet e fesë" dhe "Katërdhjet hadithe mbi moralin – me koment"

Shtëpia botuese "Nun"-Shkup tel: +389 2 320827

Jeta e varrit

Kur vdes njeriu kalon në jetën e berzahut (jetën e varrit) dhe aty qëndron derisa të bëhet kijameti. Se ç'farë i ndodhë njeriut gjatë kësaj periudhe e ka sqaruar mjaftë mirë i Dërguari në shumë hadithe, njëri prej të cilëve është hadithi i mëposhtëm: "Transmeton Imam Ahmedi nga Bera bin Azib, radijallahu anhu, që ka thënë: "Dolëm me të Dërguarin, salallahu alejhi ve selem, me xhenazen e një burri prej ensarëve (medinasve). Pasi e varrosëm, u ul i Dërguari i Allahut në drejtim të Kiblës dhe ne u ulëm rreth tij, sikur mbi kokat tona të qëndronte një zog (u ulëm qetë). Në dorë i Dërguari, salallahu alejhi ve selem, kishte një shkop, me të cilin gërvishtte tokën. Pastaj filloi të shikojë në qiell dhe në tokë, e ngriti dhe e uli shikimin e tij tri herë, dhe tha: "Kërkoni ndihmën e Allahut nga ndëshkimi i varrit." Pastaj tha: "Kur njeriu besimtar gjendet në momentin e ndarjes nga kjo botë dhe pritjes së ahiretit, i zbresin atij melaiket nga qielli me fytyra të bardha si dielli, me vehte kanë qefinë nga qefinët e xhenetit dhe erëra të mira nga ato të xhenetit. Ata i ulen atij me një gjërësi sa i sheh

syri. Pastaj vjen meleku i vdekjes, i cili ulet tek koka e tij dhe thotë: "O shpirt i mirë, dil për në mëshirën Allahut dhe kënaqësinë e Tij". Pastaj shpirti del me një lehtësi të tillë, siç del pika e ujit nga gryka e shtambës, dhe meleku i vdekjes e merr atë. Këtë shpirt e përshëndesin të gjithë melaiket e qiellit dhe të tokës, i hapen atij dyert e qiellit dhe secili prej këtyre grupeve të melaikëve që rrinë në këto dyer, i lutet Zotit që ta ngrejë këtë shpirt edhe më lart. Në momentin kur meleku i vdekjes ia merr shpirtin, melaiket e mëshirës ia rrëmbejnë atij këtë shpirt sa hap e mbyll sytë, dhe nuk e lëshojnë atë derisa e vendosin në atë qefin dhe në ato erëra dhe del nga kjo një erë misku - më e mira erë që gjendet në sipërfaqen e tokës. Kështu melaiket e mëshirës ngrihen me këtë shpirt lart në qiell. Rugës këta takojnë grupe melaikesh të cilët thonë: "Ç'është ky shpirt i mirë?" U përgjigjen: është filani i biri i filanit, duke e përmendur me emrat më të bukur me të cilët e kanë thirrur në dunja. Kështu shkojnë derisa të arrijnë në qiellin e dynjasë. Këtu kërkojnë që t'u hapet ky qiell, dhe ai hapet. Melaiket që rrijnë në

këtë qiell e shoqërojnë shpirtin deri në qiellin që vjen më pas dhe kështu deri sa të arrijnë në qiellin e shtatë. Thotë Allahu subhanehu ue teala: "Shkruajeni librin e robit tim në llijin (libër në të cilin shkruhen veprat e mira) pastaj i thuhet: "Kthejeni në tokë, se Unë ua kam premtuar atë, se nga ajo (toka) i krijova dhe tek ajo i kthej dhe prej saj do t'i ngrej përsëri në ahiret (ditën e Gjykimit)". Pastaj shpirti i kthehet në tokë. Pasi shpirti është kthyer në trupin e tij ai ndjen zhurmën e hapave të atyre që ikin. Në këtë çast të vdekurit i vijnë dy melaike me pamje të ashpër dhe i ulen afër duke e pyetur: "Kush është zoti yt?" -ai përgjigjet: "Zoti im është Allahu". Pastaj thonë: "Cila është feja jote?" -thotë: "Feja ime është Islami". Pastaj pyesin: "Cili ishte ai burrë që ju dërgua juve?" - thotë: "Ai është i Dërguari i Zotit" MelaiKET e pyesin përsëri: "Cila ka qenë puna jote?" - thotë: "Lexova librin e Allahut dhe e besova atë". Këto tre janë e fundit sprovë që i paraqitet besimtarit, siç thotë Allahu në Kur'an: "I përforcon Allahu ata të cilët besuan, me një fjalë të palëkundshme në jetën e kësaj bote". Prandaj ai thotë: "Zoti im është Allahu, feja ime është Islami dhe i Dërguari im është Muhammedi". Thërrret një thirrës në qiell: "Tha të vërtetën rob i im, prandaj shtroni atij prej shtrojave të xhennetit dhe visheni atë me veshje të xhennetit dhe hapni atij

derën tek xhenneti". I vjen atij nga era e tij dhe mirësitë e tij, gjithashtu i zgjerohet varri me një hapësirë sa sheh syri. Në këtë moment i vjen atij një burrë me pamje të hijshme me rroba të bukura dhe me erë të mirë dhe thotë: "Gëzohu me atë që të gëzon ty, përgëzohu me kënaqësinë e Zotit dhe xhennete në të cilat ka mirësi të përhershme", kjo është dita e cila të është premtuar. Pastaj shpirti i tij thotë: "Edhe ty të përgëzoftë Allahu me të mira, po kush je ti?" -"Unë jam puna jote e mirë. Për Zotin, vërtet ti ishe i shpejtë në mirësi dhe bindje ndaj Allahut dhe i ngadalshëm në mëkate. Prandaj Allahu të shpërbleftë me të mira". Pastaj i hapet atij një derë nga zjarri dhe i thuhet: "Ky do të ishte vendi yt po të ishe prej mëkatarëve, e zëvendësoi Zoti këtë vend me këtë dhe i paraqitet xhenneti. Ndërsa sheh se ç'ka atje, thotë: "Zoti im, shpejtoje kijametin me qëllim që të shkoj tek të afërmit e mi dhe pasuria ime". I thuhet atij: "Rri i qetë!".

Ndërsa mosbesimtarit, kur është në momentin e ndarjes nga kjo botë dhe afrimit për në ahiret, i zbresin atij melaiKET nga qielli, me pamje të ashpër, me fytyra të zeza. Në duar ata mbajnë pëlhura prej zjarri dhe i ulen atij në një distancë sa sheh syri. Pastaj vjen meleku i vdekjes i cili i ulet tek koka dhe i thotë: "O shpirt i keq, dil për tek zemërimi i Allahut". Kështu del shpirti nga trupi i tij me vështirësi të

madhe sikurse del boshti me kunja nga leshi i lagur. Ndërkohë e mallkojnë atë të gjithë melaiket midis qiellit dhe tokës dhe të gjithë melaiket në qiell. i mbyllen atij të gjitha dyert në qiell dhe melaiket që qëndrojnë në këto dyer i luten Zotit që mos ta ngrejë këtë shpirt të keq pranë tyre. Kur meleku i vdekjes ia merr shpirtin, melaiket që zbritën nga qielli ia marrin atij nga duart sa hap e mbyll sytë dhe e vendosin në atë pëlhurën prej zjarri prej ku del një erë shumë e keqe, më e keqja erë që gjendet në faqen e dheut. Pastaj ngrihen me të në qiell dhe kur kalojnë pranë çdo grupi melaikesh ata pyesin: "Ç'është ky shpirt i keq?" -i përgjigjen: "është filani i biri filanit" -dhe i përmendin emrat më të këqinj me të cilët e kanë thirrur në dunja. Kur arrijnë me të në qiellin e tokës dhe kërkojnë t'u hapet, ai nuk u hapet. Pastaj tha i Dërguari i Allahut: "Nuk u hapen atyre dyert e qiellit dhe nuk hyjnë në xhennet aq sa hyn deveja në vrimën e gjilpërës". Thotë Allahu i Lartësuar: "Shkruajeni librin e tij në sixhxin (libri ku shkruhen veprat e këqija), në vendin më të ulët". Pastaj u thuhet: "Kthejeni robin tim në tokë, sepse unë nga ajo i krijova, tek ajo do t'i kthej dhe prej saj do t'i nxjerr përsëri". Pastaj hidhet shpirti derisa të shkojë në trupin e tij, dhe ai dëgjon hapat e shokëve kur largohen. Ndërkohë i vijnë atij dy melaiket me pamje të ashpër të cilët i ulen pranë

dhe i thonë: "kush është Zoti yt?" - thotë: "Ah! Ah! Nuk e di". Pyesin përsëri: "mund të thuash për njeriun që u dërgua tek ju?" -ai nuk është i udhëzuar ndaj dhe s'e thotë dot emrin e tij. Dhe i thuhet: "Muhammedil!". - "Ah! Ah! -Thotë: "Nuk e di. Kam dëgjuar njerëzit ta përmendin" dhe i thonë: "Nuk e dite, prandaj s'e the". Dëgjohet më pas një thirrje nga qielli që thotë se gënjeu. Shtrojeni atë në shtroje prej zjarri. Hapet pastaj një derë prej dyerve të zjarrit kështu që atij i vjen afsh i nxehtë dhe erë kalbësire. Varri i ngushtohet derisa brinjët e kraharorit i ndërfiten me njëratjetrën. Pastaj i afrohet një burrë me fytyrë të shëmtuar, me rroba të këqija dhe me erë të keqe dhe i thotë: "Përgëzohu me të keqen tënde. Kjo është dita jote e cila të është premtuar". -Po ty, të përgëzoftë Zoti me sherr, kush je ti? Burri i shëmtuar thotë: "U jam puna jote e keqe. Për Zotin ti ke qenë njeri i ngadalshëm në bindjen dhe adhurimet ndaj Allahut dhe i shpejtë në vepra të këqija (mëkate), prandaj Allahu të shpërbleftë me të këqija! Pastaj goditet me një çekan hekuri, që sikur të goditej me të një mal do të bëhej pluhur. Kështu goditet me të dhe bëhet pluhur. Pastaj Allahu e kthen edhe një herë siç ishte dhe goditet përsëri dhe ai nxjerr një klithmë të fortë që e dëgjon çdo gjë përveç njerëzve dhe xhinëve. Dhe

hapet një derë nga xhehennemi dhe i shtrahet shtrahje prej xhehennemi dhe thotë: "O Zot mos e bë kijametin.

Ky hadith, sqaron shumë gjëra të jetës së varrit. Sa u takon pyetjeve konkrete themi: gjykimi do të bëhet pasi të ringjalleti dhe të dalim para Allahut, e jeta e varrit është tjetër nga jeta e botës tjetër. Të mirët do t'i për-

jetojnë begatitë e Allahut, kurse në Xhennet do të kenë begati shumë më të mëdha. Të këqijtë do të përjetojnë dhimbje në jetën e varrit, kurse në Xhehennem do të kenë dhimbje shumë më të mëdha. Lusim Allahun e Madhëruar të na bëjë prej banorëve të Xhennetit, të na shpëtojë nga dënimi i varrit dhe Xhehennemit. Amin!

Agim Bekiri,

Një çast me nocionin "edukim dhe dëlirësim"

"Edukim dhe dëlirësim" janë dy fjalë të lehta për t'i shprehur, mirëpo kanë domethënie shumë të mëdha dhe të thella, të cilat zakonisht i shprehte borziloku i Shamit, muhadithi i këtij shekulli, Muhamed Nasirudin Albani në debatet e tija metodologjike dhe ndejat e tija shkencore, shumë bisedonte për këtë temë me ata që e donin dhe pajtoheshin me të, e përsëritke shumë me ata që i kundërviheshin dhe e kundërshtonin. Ai që di se çka bartin këto dy fjalë, ato rregulla të mëdha shkencore, nocione fetare dhe kuptime metodologjike, do të kupton se përsëritja e madhe e këtyre fjalëve nga ky hoxhë i madh nuk është bosh dhe i kotë, por ka ardhur nga kuptimi i thellë i Kur'anit dhe Sunnetit dhe nga njohja e hollësishme e realitetit të muslimanëve, e kjo është fryti dhe bereqeti i njohjes së Sunnetit pejgamberik.

Të gjithë e dimë se gjëja më e madhe me të cilën ballafaqohen muslimanët sot është ky marshim i madh akaidologjik dhe ideologjik, i cili përfaqëson luftën kulturore që vjen nga brenda umetit dhe nga jashtë, prej armiqve të këtij umeti, duke përhapur shkollat rrënuese ideologjike, të cilat i kanë krijuar konfuzion të madh mendjes së muslimanëve dhe kanë prishur besimin dhe ideologjinë e tyre, ashtuqë shumë muslimanëve u janë përzier e vërteta me të kotën, andaj ata nuk bëjnë dallim mes tevhidit dhe shirkut, mes sunetit dhe bidatit, mes të vërtetës dhe të kotës. Në mesin e tyre u përhapën ide dhe principe, distribuuan sisteme dhe metoda në mënyrë të llojlojshme, me kapacitete gjigante dhe të specializuara, krejt këtë, për të devijuar muslimanët dhe fshirjes së identitetit të tyre. Shtoja kësaj edhe injorancën e përgjithshme që dominoi

te shumica e muslimanëve, andaj ata filluan të mos bëjnë dallime mes asaj që është fe dhe asaj që nuk është fe. Duke diagnozuar këtë realitet të hidhur dhe duke e njohur shumë qartë, na bëhet e qartë rëndësia e këtij rregulli të madh selefik që insiston në të shejh Albani "dëlirësia dhe edukimi".

"Edukimi" domethënë edukimi i muslimanëve në akide të shëndoshë, të ndërtuar mbi Kur'an dhe Sunnet dhe edukimi i tyre në pasimin e vërtetë të Pejgamberit, sal-IAllahu alejhi ve sel-lem, në aspektin e jashtëm dhe të brendshëm.

"Dëlirësim" domethënë pastrim i besimit nga besëtytnitë, ateizmi dhe bidati, çlirimi i besimit nga njollat me të cilat e kanë njollësuar besimin e tyre sikurse është mbështetja te tjerët përpos tek Allahu, varësia nga krijesat dhe shumë devijime e botëkuptime të gabuara.

Al-lamja Albani në një traktat të tij thotë: "Ilaçi i vetëm është kthimi në fe, andaj unë mendoj se çdo përmirësim të cilin duhet ta bëjnë thirrësit në Islam dhe ata që synojnë sinqerisht themelimin e shtetit Islam është që së pari t'ia bëjnë vetes të qartë e pastaj umetit: cili është Islami me të cilin ka ardhur Pejgamberi, sal-IAllahu alejhi ve sel-lem".

Fjalë, të cilët i ka thënë ky hoxhë meritojnë të shkruhen me nur e jo vetëm me ngjyrë ari, kanë ardhur nga një njeri që tërë ymrin e ka kaluar në shërbim të sunetit dhe pas-

trimit të haditheve. Po, gjithsesi se thirrësit, nxënësit e dijes dhe ata që punojnë në mejdanin e thirrjes në fenë e vërtetë Islame, duhet ta njohin fenë me argumente nga Kur'ani dhe Sunneti i saktë i Pejgamberit, sal-IAllahu alejhi ve sel-lem dhe pastaj tua mësojnë njerëzve.

Shumica e thirrësve sot nuk janë kapur për këtë rregull, kanë dalë në këtë mejdan shumë të gjerë duke mos njohur realitetin e kësaj feje, futen në thirrjen islame në mënyrë kaotike, andaj ata nuk korrin sukses dhe nuk japin fryte në veprimtarinë e tyre dave-tore.

Thirrësit në fe të Allahut kur dalin në këtë mejdan duhet ta vendojnë para syve të tyre si synim: edukimin e njerëzve në besim, adhurim dhe sjellje të shëndoshë dhe sqarimin e gjërave që i kundërshtohen besimit islam, qofshin ato sisteme, principe, metoda apo ide, që të kuptojnë njerëzit rrezikun e tyre dhe t'ua pastron besimin e tyre nga konfuzioni dhe njolllosjet, t'i sigurojë se botëkuptimet e tyre nuk do t'i kaplon errësira që i kaplon shumë njerëz.

Përmirësimi i umetit nuk mund të ndodh pa kthimin e tyre në kuptimin e Kur'anit dhe Sunnetit sipas mënyrës së Selefëve tonë të devotshëm. Sëmundja është largimi nga kuptimi i shëndoshë i fesë, kurse ilaçi është kthimi i njerëzve në ato gjëra që kanë përmirësuar fillimin e këtij umeti,

madje edhe mbarë njerëzimin. Nuk mund të përmirësohet përpos se me zbatimin e Islamit ashtu sikurse e ka zbatuar Pejgamberi, sal-IAllahu alejhi ve sel-lem, dhe shokët e tij të ndershëm. Kush duhet ta fillon i pari këtë zbatim? Kush, përpos atyre që veprojnë në sferën e veprimtarisë islame, në kokë të të cilëve janë dijetarët dhe thirrësit. Andaj dijetarët dhe thirrësit duhet të shumëfishojnë mundin e tyre dhe të veprojnë sinqerisht për Allahun, të bëjnë sintezën mes dijes së dobishme dhe veprave të mira, të edukojnë njerëzit në fe të shëndoshë, të thërrasin në rrugë të Allahut të qartë e jo në parti apo njerëz.

Me thirrje të vërtetë të ngritur mbi dije dhe fakte, sikurse ka thënë Alla-

hu, subhanehu ve teal: "Thuaj: "Kjo është rruga ime, e vënë në fakte të qarta, e që unë thërras te Allahu, unë dhe ai që vjen pas meje". (Jusuf: 108).

Me durim në këtë rrugë dhe duke iu referuar dijetarëve të pranuar dhe të thelluar në dije, imamëve të udhëzuar, atyre që kapen për sunetin e Pejgamberit, sal-IAllahu alejhi ve sel-lem, ata që janë referencë në sqarimin e Islamit, të personifikuar në Kur'an dhe Sunnet, të kuptuar sipas kuptimit të Selefëve të devotshëm, Ehli Sunetit, me këto gjëra do të shohim mirësi të mëdha dhe vlera gjithëpërfshirëse, përmirësim të këtij umeti dhe realizim të qëllimeve të synuara.

Muhamed Seidi
Përktheu: Bekir Halimi

E ardhmja i takon islamit

Të dashur vëllezër e motra ! Frikësojuni Allahut, sepse vetëm në rrugën e besimit do ta gjejmë shpëtimin Ditën e Kiametit dhe do të pastrohem mi nga gjynahet tona.

Të dashur myslimanë! Ithtarët e feve të gabuara dhe sekteve mendojnë gabimisht se rruga e tyre është rruga e drejtë dhe se e ardhmja e ndritur dhe fundi fatlum i takon vetëm atyre. Por në të vërtetë njerëzit e arsyeshëm pas një analize të thellë dhe objektive të mësimave të islamit arrijnë në përfundimin se e ardhmja i takon fesë myslimane. Islami është besimi të cilin, Allahu e ka zgjedhur për ne, njerëzit e të gjitha kombësive, kombeve, kulturave në të gjithë botën.

“Sot kompletova për ju besimin tuaj dhe përkreva mbi ju mirësinë Time dhe zgjodha për ju islamin si besimin tuaj.” (el-Maide- 3)

Islami nuk është fe e re, por përmban në vetvete të njëjtën të vërtetë të përhershme, e cila i rrëfëhet unikalitetit të Krijuesit dhe vetive të Tij të vyera. Islami nuk është vetëm besimi i së kaluarës por edhe i së tashmes dhe i së ardhmes, prandaj edhe zë vendin parësor mes feve në të gjithë skajet e kësaj bote.

Allahu i gjithë pushtetshëm i ka dhuruar njeriut vullnetin e lirë dhe i ka dhënë atij mundësinë e zgjedhjes mes dy rrugëve. E para çon drejt një jete të kënaqshme në këtë botë dhe drejt shpëtimit në botën tjetër. Rruga e dytë është rruga e zjarrit të Xehenemit - Ferrit. Shenjat e atyre që ndjekin këtë rrugë janë mes të tjerash fakti se u bëjnë keq të tjerëve dhe se në mënyrë sistematike përqendrojnë pasuri të dyshimta në duart e tyre në dëm të vlerave fisnike dhe të ndjenjës së solidaritetit njerëzor.

„Në të vërtetë, i treguam atij (njeriut) Rrugën, qoftë ai mirënjohës apo mosmirënjohës.“ (el-Insan- 3)

E ardhmja i takon islamit sepse islami është besimi i cili e vlerëson njeriun dhe nxjerr në pah fisnikërinë e tij. Allahu e nderoi shumë racën njerëzore, i dha asaj jetë, i nënshtroi asaj gjithçka ndodhet mbi tokë dhe urdhëroi melekët - engjëjt që t'i përulen atij në shenjë respekti. Allahu i dhuroi njeriut arsyen dhe e pajisi atë me veti dhe dhunti tjera të shumta në mënyrë që t'i mundësojë atij ecjen në rrugën e shoqërisë së drejtë, drejt lumturisë së vërtetë dhe bekimit të përjetshëm. Allahu i plotfuqishëm kërkon nga ne t'i nënshtrohemi Atij

dhe të ndjekim urdhrat e Tij gjatë qëndrimit tonë relativisht të shkurtër në këtë botë. Ai na nxit që tu largohemi gjynaheve dhe t'iu shmangemi epseve të ndryshme. Allahu gjithashtu na urdhëron të adhurojmë Atë dhe vetëm Atë dhe në lutjet tona duhet t'i drejtohem vetëm Atij sepse vetëm Atij i përkasin lutjet dhe faljet tona. Allahu do të jetë i vetmi Gjykatës në Ditën e gjykimit, Ai i cili do të shpërblejë veprat e mira dhe do të dënojë gjynahet e shëmtuara.

E ardhmja i takon islamit sepse është feja që prek thelbin e vërtetë të monoteizmit. Islami është besimi i cili është në përputhje të plotë me ligjet e natyrës dhe në harmoni me arsyen e shëndoshë. Allahu Mëshirëbërës na ka lejuar gjithçka që i shërben të mirës sonë dhe na ka ndaluar gjithçka që është e papastër dhe e dëmshme (si p.sh. pijet alkoolike, lojërat e fatit, fajdeja, etj.) Allahu e lehtësoi Ummetin tonë nga kufizimet e shumta duke pezulluar disa nga kufizimet e vendosura ndaj komuniteteve fetare më të hershme të cilët iu kundërvunë ligjeve të Zotit dhe tradhtuan shpalljet e Tij. Në Kuran thuhet kështu për sa përmendëm: „... ata, që ndjekin të dërguarin, pejgamberin e paditur, i cili përmendet në Tevrat dhe Ungjill. Ai (Pejgamberi Muhamed) urdhëron çka është e drejtë dhe ndalon çka është e keqe. Lejon gjërat e pastra dhe u ndalon atyre çka është

e dëmshme dhe u heq atyre barrën e zinxhirëve me të cilët ishin lidhur. Në të vërtetë, ata që i besuan atij dhe e nderuan, e mbështetën atë dhe ndoqën dritën, që e shoqëronte atë, do të jenë të suksesshëm (d.m.th. fatlumët në këtë dhe atë botë)“ (el-A'raf- 157)

E ardhmja i takon islamit sepse islami vuri themelet e një sistemi shoqëror të shëndoshë. Islami është feja e së ardhmes pasi Allahu nëpërmjet saj përcaktoi parimet e drejtësisë në marrëdhëniet mes të gjitha gjallesave në botë duke përfshirë marrëdhëniet mes myslimanëve dhe jomyslimanëve, arabëve dhe joarabëve, të bardhëve dhe të zinjve, grave dhe burrave, të rinjve dhe të moshuarve. Secilit prej këtyre grupeve i caktoi të drejta dhe detyrime.

E ardhmja i takon Islamit pasi është një fe e cila nëse praktikohet drejtë dhe me përpikmëri garanton dhe mbron jetën, arsyen, nderin dhe pa-surinë e gjithë njerëzimit. Islami në mënyrë kategorike i kundërvihet tjetërsimit të pasurisë në mënyrë të padrejtë apo vrasjes së të pafajshmëve. Islami dënon dhe ndëshkon shpifjen, nëpërkëmbjen e nderit dhe përlyerjen e imazhit të cilitdo pjesëtar të shoqërisë. Islami në të njëjtën kohë apelon ndaj ithtarëve të vet që t'u shmangen gjithçka që dëmton arsyen dhe që degradon dinjitetin njerëzor. Nga kjo pikëpamje, ndalimi i përdorimit dhe shitjes së alkoolit apo

lëndëve narkotike është i qartë dhe i padiskutueshëm.

Të dashur vëllezër dhe të nderuara motra! Fuqia e islamit qëndron në shtyllat e tij, parimet dhe principet e tij, të cilat janë të përjetshme dhe të vlefshme për të gjitha kombet në botë. E ardhmja i takon Librit të Zotit, amanetit të Pejgamberit, si dhe myslimanëve besimtarë e të qëndrueshëm, të cilët besojnë në Allah, besojnë në vërtetësinë e mësimave islamë si dhe në vlefshmërinë e tyre. Myslmanët në të gjithë botën duhet të mbështeten në ndihmën e Zotit sepse lehtësimi nga Allahu, gjithmonë vjen në kohën e mundimeve më të mëdha. Nuk duhet të humbasim

kurrë shpresën apo t'i nënshtrohemi shtypësve: „Duan ta shuajnë Dritën e Allahut me buzët (d.m.th. me fjalët) e tyre, por Allahu nuk lejon asgjë tjetër përveç sundimit të dritës së Tij edhe pse kjo nuk i pëlqen të pafëve“ (Teube, 32)

Të dashur vëllezër dhe të nderuara motra! Nëse vërtetë duam të arrijmë fitoren e premtuar duhet të praktikojmë islamin çdo ditë dhe duhet t'i qëndrojmë besnikë parimeve të tij në çdo situatë. Vetëm në këtë mënyrë mund të presim mëshirën dhe ndihmën e Zotit, sepse nuk ka rrugë tjetër, që të na çojë drejt përfundimit fatlum.

solli në shqip: IslamOnweb.net / redaktori: Albislam

Përgjegjësia individuale

Individi padyshim është një pjesë e shoqërisë dhe një mënyrë e jetesës islame. Allahu thotë: “thatë: Prej nga kjo? Thuaj: “Ajo është nga vetë ju!” (Ali Imran: 165)

Allahu gjithashtu na thotë: “... Allahu nuk ishte ndryshues i një begatie, të cilën ia ka dhuruar një populli, derisa të ndryshojë ai vetë në vetvete (të bëhet përbuzës i së mirës) dhe ngase Allahu dëgjon (çka thonë) dhe di (çka punojnë)”. (El Enfal: 53)

Vërtetë, ideja e Ringjalljes dhe Gjykimi në botën tjetër është e bazuar

në konceptin e përgjegjësisë individuale. E njëjta mund të thuhet për krijimin tonë: Allahu thotë: “Ti, më le Mua dhe atë që e krijova të vetmuar”. (Mudethir: 11)

Një person do të jetë tërësisht i vetëm, megjithëse ai mund të imagjinojë (mendon) se do të ringjallet duke pasur me vete pasurinë e tij, fëmijët, partinë e tij, ose me shokët e tij. Sidoqoftë, e vërteta është se edhe më i afërti dhe më i dashuri do t'a braktisë atë Ditë.

Allahu thotë: “Atë ditë njeriu ikë prej vëllait të vet, prej nënës dhe prej babait të vet, prej gruas dhe prej fëmijëve të vet.” (Abese: 34-36)

Kur ta studiojmë itikafin në xhami, një urtësi prapa kësaj është se ne mund t’ia kthejmë vetes sonë vetëdijen (vigjilencën) kah përgjegjësia jonë individuale. Kjo sepse itikafi na çliron nga trysnitë e jashtme të grupeve të ndryshme dhe të shoqërisë si tërësi, trysni që zakonisht peshojnë rëndë në mendjet tona.

Nëse e vështrojmë të qëndruarit në xhami, ne si musliman individual mund të ruajmë shëndetin dhe gjendjen e natyrshme të mendjes sonë (fitres).

Shoqëria përgjithësisht përfshin në vete njerëz të ndryshëm, njerëz që përkrahin, stimulojnë, dhe që kryejnë lloje të ndryshme të aktiviteteve

Kjo sepse Allahu na udhëzon siç vijon: “ Thuaj: Unë ju këshilloj vetëm në një gjë: Për hir të Allahut të angazhoheni sinqerisht dy nga dy ose një nga një, e pastaj të mendoni thellë (që ta kuptoni) se shoku juaj (Muhamedi) nuk ka ndonjë çmendje. Ai nuk është tjetër vetëm t’ju tërheqë vërejtjen për një dënim të ashpër (nëse nuk besoni)” (Sure Sebe’ë: 46)

Mendimi dhe pasqyrimi (reflektimi) i qartë çka islami e kërkon është diçka që nuk ndjek tekat (epshet) e njerëzve, por kërkon respekt për mendimet e të tjerëve dhe të japë këto mendime për konsiderimin e duhur.

Njëri nga ne mund të mos pajtohet me çka dikush tjetër mund të thotë, por ai duhet të jetë i përgatitur të justifikojë se e drejta e individit është të shprehë atë që beson.

Çdo individ ka konfrontime me shumë çështje që njerëzit në përgjithësi i kanë. Çdo musliman ballafaqohet me shumë probleme që i vijnë sot. Nëse një person ballafaqon problemin pa kujdes (vëmendje) të përgjegjësisë individuale që islami e kërkon ta kultivojë atë, ky person gjen lehtësi që fshehurazi t’ia hedh fajin e ndikimeve të jashtme. Ai fillon të flasë për globalizmin, sionizmin, personat sekret, dhe fuqitë e paqarta (turbullta) duke luajtur lojëra të fshehta.

Ai mund ta fajësojë qeverinë, dijetarët, përcaktimin e Zotit për të, ose historinë për cilën do krizë që ai përballon.

Ai kurrë nuk mendon ta fajësojë veten e tij, ai e konsideron veten me pafajësi të sigurtë.

Pikëpamja dhe mendimet e tij janë gjithmonë të drejta dhe të sakta. Ai i di të gjitha. Nëse vetëm tjetri do ta pason udhëheqjen e tij, gjithçka do të jetë në rregull.

Do ta gjejmë këtë individ të njëjtë, të paaftë në zgjidhjen e problemeve të brendshme të tij, të paaftë të zgjidhë se një edhe një së bashku bëjnë dy, të papërvojë, të paedukuar, dhe të pavendosur. Ai do të jetë i paaftë

në kapërcimin e vetive të këqija të tij dhe karakterit që ka të meta.

Ne shohim se kjo ndodh më së shpeshti tek një i ri i cili sapo u bë fetar. Ai mendon se ka çelësat e çdo gjëje në duart e tij. Ai vepron sikur të ishte Isa, alejhi selam, që mund t'i shëroj të verbrit me një prekje të thjeshtë të gishtit të tij dhe të ngjallë të vdekurin me lejen e Allahut. Kur ai flet rreth Kur'anit dhe sunetit (traditën profetike), ai vepron sikur që vetëm ai e kupton atë. Sa e lehtë është për atë të fajësoj të tjerët për injorancë dhe devijim. Kjo është një dobësi dhe e metë individuale e madhe dhe i kontribuon krizës së përgjithshme që e kanë myslimanët e sotshëm dhe me asgjë nuk kontribuon në zgjidhjen e saj.

Përgjegjësia individuale ndryshon nga individ në individ varësisht nga rëndësia e pozitës së individit që ka në shoqëri, diturinë dhe njohuritë speciale të tij.

Përgjegjësia individuale ekziston përbrenda kontekstit historik dhe nuk është diçka që arrihet për një ditë. Përgjegjësia nënkupton të durosh barrët (ngarkesat), të përmbushësh obligimet, të përkrahësh rregullat dhe të bësh çka është e nevojshme. Megjithatë përgjegjësia individuale është për nga qartësia e përqendruar në individin, ajo korr (mbledh) shpërblimet për shoqërinë në tërësi.

Transmeton Ebu Hurejre se i Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i

Zotit qoftë mbi të, ka thënë: "Për çdo nje të njeriut, çdo ditë kur lind dielli, duhet dhënë sadaka. Nëse pajton dy veta edhe kjo është sadaka, nëse dikujt i ndihmon që të hip në kafshën e tij, ose i ndihmon që barrën ta ngarkojë në kafshën e tij (kalë ose deve) edhe kjo është sadaka, edhe fjala e mirë është sadaka, çdo hap të cilin e bën për të shkuar në namaz është sadaka, edhe largimi nga rruga i asaj që i pengon kalimtarët është sadaka" (Mutefekun Alejhi)

Madje duke mbajtur veten larg nga të gënjerit e njerëzve - nëse ne e gjejmë veten të paaftë për diçka tjetër - është një formë e bamirësisë (lëmoshës) që ne i japim vetes.

Obligimet individuale të shtjelluara në librat klasik të ligjit islam nuk janë asgjë tjetër vetëm se përgjegjësi individuale.

Të gjitha këto obligime janë të urdhëruara të zhvillojnë dhe të formojnë karakterin e individit islam ashtu që individ mund të bëjë një kontribut (ndihmesë) pozitiv në shoqëri.

Pavarësisht nga kjo, ne gjejmë një shumicë të myslimanëve të preokupuar me çështje të përgjithshme dhe probleme globale duke e paguar me çmimin e pamjaftueshmërisë.

Ata mendojnë për çështjet e myslimanëve në botë dhe i shpërfillin çështjet që i kaplojnë ata në vendet e tyre. Ata mbajnë dert për gjendjen e humanitetit, por dështojnë të korrigjojnë të

metat e tyre të shumta dhe t'i përmirësojnë, megjithëse ata mund të bëjnë padrejtësi dhe të jenë të rrethuar me injorancë, përtaci, dhe dobësi besimi.

Nëse ne si individ jemi në një gjendje të mjerë - ku kemi shpërdorur pasurinë e të tjerëve, duke u marrë me shpifje dhe duke përqeshur njerëzit, dhe duke punuar me qëllime të liga që njollosin (mjegullojnë) mendimet dhe gjykimet tona - atëherë si mund të flasim përgjithësisht për problemet e myslimanëve? Nëse jemi në një gjendje të tillë, ne vetë jemi pjesë përbërëse e problemit global. Prandaj, në mënyrë që të zgjidhen problemet e botës, ne do të duhet të fillojmë nga korrigjimi i vetvetes tonë si individë. Hapat e parë në rrugën e gjatë për ta reformuar shoqërinë janë hapat që ne t'i reformojmë vetët tona. Ne lehtë merremi me problemet e përgjithshme dhe krizat që shpërthejnë përreth botës dhe harrojmë për problemet serioze që ekzistojnë përbrenda vetes sonë. Ne e shpërfillim rëndësinë e zhvillimit të vetes dhe të mendimit tonë, i cili do të kontribuon në zgjidhjen e problemeve tona të përgjithshme. Të gjithë, individë, që formojnë organizata, institucione dhe kombe në botë, nga ata që kanë fuqi të konsideruar për të bërë një ndryshim apo kthesë, megjithëse ata

mund të jenë të papërmendur nga historia dhe të panjohur në media.

Shtrirja e madhe e islamit në hershmëri nuk duhet rikujtuar në kontekstin e udhëheqësve me rëndësi (të mirënjohur), emrat e të cilëve kanë marrë tatëpjetën në histori. Të gjithë nga ata që sakrifikuhan, u përpoqën, madje edhe dhanë jetën e tyre, dhe të gjitha gratë që dhanë për krahjen e tyre dhe i shtuan qëndresën burrave më shumë, ato duhet të rikujtohen, që t'i marrim si shembull.

Qytetërimi islam nuk iu është atribuar vetëm udhëheqësve (halifëve) dhe sundimtarëve, por të gjithë punëtorëve, zejtarëve, mendimtarëve, projektuesve dhe investitorëve të cilët ndërtuan këtë qytetërim, megjithëse historia i kujton vetëm emrat e sundimtarëve të shoqëruar me të.

Domethënia e përgjegjësisë individuale është e mishëruar në mësimet e Kur'anit dhe të mendimit islam. Është një pjesë thelbësore e strukturës së shoqërisë. Një ndërtesë është bërë nga shumë tulla të veçanta.

Transmetohet nga Ebu Musa, radijallahu anhu, se i Dërguari i Allahut - Muhamedi, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, ka thënë: "Besimtari me besimtarin është i lidhur sikurse ndërtesa, elementet e së cilës, njëri me tjetrin janë të lidhur fort" dhe i përziu gishtat e tij." (Mutefekun alejhi)

Selman el-Avdee

Përshtati nga anglishtja: Fitim Nuhio / Redaktori: Albislam

Pozita më e lartë

Vëlla i ndershëm... shumë të rinj kanë mirësi në zemrat e tyre dhe mundohen t'i afrohen Allahut aq sa kanë mundësi, mirëpo, fatkeqësisht neglizhojnë një derë të madhe të shpërblimit dhe sevapeve.

Shumë djem fetarë, të cilët kanë arritur të çlirohen nga robëria e epshëve, dyshimeve dhe gjynaheve, besojnë se kjo vepër është detyrë e veçantë e dijetarëve dhe thirrësve, andaj ata hyjnë në këtë vepër me turp.

A e di se cila është kjo derë?

Është dera e thirrjes në fe të Allahut...

Kjo derë është një derë shumë e madhe e mirësisë dhe afrimit tek Allahu, zoti i botëve, vepër që i sjell njeriut një thesar të madh të shpërblimeve, është një derë e peygamberëve dhe atyre që ecin sipas metodës së tyre, sepse thirrja në fe të Allahut është detyra e parë e peygamberëve në dynja. Disa njerëz mendojnë se ata nuk janë të aftë për të zhvilluar davetin, andaj edhe i japin përparësi ndejës dhe mosveprimit për këtë fe.

Peygamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Ai që thërret në udhëzim ka shpërblimin e atij që e pason, duke mos iu pakësuar aspak shpërblimi i tyre". (Muslimi).

Parafytyro udhëzimin e një djaloshi me shkakun tënd dhe bëhet adhuru-

es i dalluar i Allahut, e çdo adhurim që e kryen, fiton edhe ti nga shpërblimi i tij. Për shembull, nëse e fal drekën ai djalosh edhe ti fiton shpërblimin e atij namazi, nëse jep sadaka ndonjë dinar edhe ti fiton nga ai shpërblim, nëse agjëron ditën e arafatit edhe ti fiton atë shpërblim, e kështu me radhë.

Për këtë Imam Ibën Kajimi, rahimehull-llah, në librin e tij me vlerë "Miftahu Daris-Seade" ka thënë: "Pozita e thirrjes në fe të Allahut është pozita më e mirë e njeriut".

Si mos të jetë kështu kur ti e fiton tërë këtë shpërblim!

Si mos të jetë kështu kur ti bën një detyrë të peygamberëve!

Si ka mundësi mos të jetë kështu kur ti mundohesh të shpëtosh njerëzit nga kurthet e shejtanit të mallkuar, kur ti lufton armiqtë e Allahut dhe ndihmëtarët e shejtanit, të cilët synim të tyrin kanë prishjen dhe degenerimin e të rinjve.

Dija vëllai im se thirrja në fe të Allahut është një vepër të cilën ta dhuron Allahu sepse dëshiron të jesh nga ushtarët e Tij të sinqertë. Për këtë nuk kanë hyrë të gjithë njerëzit në këtë vepër dhe aksion sepse kjo detyrë nuk është edhe aq e lehtë.

Duhet ditur se muslimani pa marrë parasysh gradën, nivelin dhe dijen që arrin, nuk duhet të braktisë

thirrjen në fe të Allahut, sepse me këtë vepër ai vetëm se ngritët dhe i shtohet mëshira, ngrohtësia dhe kujdesi për udhëzimin e tyre.

Në vijim ua sjelli një shembull nga jeta e dijetarit të madh të këtij shekulli, Muhamed Salih Utthejmin, se si është kujdesur ky njeri për të thirrur në fe të Allahut.

Në një udhëtim të tij për të kryer umren ndodhi një rast shumë interesant. Një rast, i cili po të kishte ndodhur me ne, Allahu e di se si do të kishim reaguar. Ai duke u kthyer nga përfundimi i umres me ata që ishin në shoqëri të tij për të pushuar në banesën e tyre që e kishin në Mekë kaluan pranë disa djelmoshave, të cilët luanin futboll. Hoxha u ndal në mesin e tyre dhe filloi t'i këshillojë për rëndësinë e faljes së namazit. Ata djelmosha e pranuan këtë hoxhë të madh me nënçmim dhe mosinteresim! Hoxha kërkoi prej atyre që e shoqëronin që të shkonin në banesë e ai të mbetet vetë me këta të rinj!

Normalisht se shoqëruesit e dëgjuan dhe u larguan nga ky vend. Pasi që këta të rinj panë se hoxha është duke insistuar dhe është duke qëndruar me ta që së bashku të shkojnë të falin namazin, njëri prej tyre e shau me një ofendim shumë të rëndë dhe me fjalë shumë ofenduese!

Ai e ofendoi hoxhën që ta dëbon prej tyre dhe që mos të mbetet në mesin e tyre. Ata normalisht se nuk e

dinin se ky hoxha që u flet është shejh Ibën Utthejmini!

U buzëqesh hoxha dhe insistoi që të mbetet me ta derisa të falen dhe ky që e shau të shkon me ta. Hoxha u ul në një gurë në mesin e tyre dhe insistonte me sqarimet dhe këshillat e tyre që të falen dhe t'i kthehen Allahut.

Edhe djemtë tjerë u ndjenë të ofenduar nga ky veprim i shokut të tyre kundrejt këtij njeriu të moshuar, mirëpo nuk kishin se çka të bëjnë në atë moment.

Andaj kërkuan nga ky që e shau hoxhën, ta shoqërojë hoxhën dhe të shkojë me të. Ai në fund u pajtua me këtë propozim dhe kërkesë të hoxhës dhe të shokëve të vet.

Kur hynë në banesë, hoxha kërkoi leje nga ky djalosh që t'i kryen disa punë. Ata që ishin në banesë iu drejtuan djaloshit: prej kur e njeh hoxhën e madh, Ibën Utthejminin?

Djaloshi gati alivanoset nga turpi i madh!

Çka thatë, kush është hoxha?

I thanë: Ibën Utthejmini, a nuk e njeh atë?!

Djaloshi u prek shumë nga ky rast dhe filloi të qanë. Kur u kthye shejhu, ai ia puthi kokën dhe kërkoi prej tij falje!

Normalisht se shejhu ia fali, ai duroi me te kur e shante dhe ofendonte e pse mos t'ia falte tani. Pastaj ia mësoi abdesin dhe namazin dhe që

nga kjo ditë ky djalosh nuk e ka lënë më namazin. U bë fetar nga veprimtaria e hoxhës së madh.

Shiko këtë ambicie të madhe, këtë kujdes gjigant dhe këtë durim në

rrugën e davetit nga ky hoxhë shumë i madh, rahimehull-llah.

Pas këtij tregimi parashtrohet pyetja: cila është pozita yte në thirrjen në rrugë të Allahut?!

Përktheu: Bekir Halimi

Fytyra e vërtetë e Shiitëve

Falënderimi i plotë i takon Allahut i Cili i bën krenarë ata që e respektojnë dhe rrugën e të Dërguarit e ndjekin. I le pas dore mëkatarët dhe ata që urdhrin e Tij e kundërshtojnë. I sprovon besimtarët nëpërmjet mëkatarëve për t'u bërë qartë se kush është prej dashamirëve të xhihadit e kush është prej prapavajtësve, tradhtarëve e Allahu është i Urti, i Dijshmi..

Dëshmoj se s'ka të adhuruar me meritë pos Allahut i Cili është Një, pa ortak dhe se Muhammedi është rob dhe i dërguar i Tij. E dërgoi me udhëzim dhe fe të vërtetë, Allahu e mëshiroftë dhe e përshëndettë.

Sido që të jetë: prej gjërave që të frikësojnë dhe bezdisin në këtë kohë janë rreziqet që i kanë rrethuar muslimanët, krahas përçarjes, mospërfilljes së fesë, mos praktikimit të mësimëve të saj dhe dobësisë së imanit të një numër i madh i tyre. Në këto ditë sheh se muslimanët janë shumë në numër mirëpo janë si shkuma, u ka rënë prestigji që ishte në zemrat e armiqve. Në zemrat e tyre dominon iluzioni që nënkupton: dashurinë

ndaj kësaj bote dhe urrejtjen e vdekjes. Janë të rrethuar me akuza ashtu siç rrethohet ushqimi nga të uriturit edhe pse ilaçin dhe çelësin e fitores e kanë afër, mirëpo ia kanë kthyer shpinën.

Muslimanët nuk do të realizojnë fitoren vetëm nëse kthehen në fenë dhe librin e Zotit të tyre. Aty është jeta dhe drita me të cilën e dallojnë të mirën prej të keqes. Ua tregon të vërtetën si të vërtetë dhe të kotën si të kotë. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Vallë, a është ai që qe i vdekur kurse Ne e ngjallëm dhe i dhamë dritë, me të cilën ecën mes njerëzve, si ai që ka mbetur në errësirë (i humbur) dhe nuk mund të shpëtojë nga ajo?" , po ashtu Allahu thotë: "Allahu është mbikëqyrës i atyre që besuan, i nxjerr ata prej errësirave në dritë." Kë e nxjerr Allahu prej errësirave në dritë, ai e sheh të vërtetën dhe udhëzimin, e sheh të kotën, largohet nga ajo dhe e lufton atë përkundër gjendjes në të cilën ndodhen shumica e muslimanëve, bëhet fjalë për injorancën, komplotet

dhe planet që i rrethojnë nga çdo anë kurse ata janë jovigilent. Pra ekzistojnë plane çifute, krishtere, ateiste, rafidiste që hartohen dhe planifikohen kundër muslimanëve dhe fesë së tyre edhe pse muslimanët nuk janë vigilent apo nuk i kushtojnë rrëndësi kësaj çështjeje.

S'ka kaluar shumë kohë prej që një numër i madh i Ehli Sunnetit shprehi përkrahjen dhe duartrokitjet e tyre rafidiut mburracak dhe partisë së tij në Liban. Para kësaj, ata përkrahën Homeinin dhe revolucionin e tij në organizimin e të cilit morën pjesë udhëheqësit e kufrit me qëllim që të shfarosin Ehli Sunnetin, t'i preokupojnë ata, të zhvleftësojnë kontributet e tyre duke u frikësuar nga zgjimi dhe kthimi i tyre në fenë Islame. Shteti rafidist me subjektet e tij, Homeinin dhe trashëgimtarët e tij, kurdisin komplete e prodhojnë armë shkatërruese për vrasjen e muslimanëve kurse një numër i madh i Ehli Sunnetit u japin duartrokitje. Ata (rafidistët) përgatiten për rrëzimin e shteteve të Gadishullit Arabik pasi që e kryen misionin e tyre në Irak. Vendet më të rrëndësishme për ta janë Medina dhe Meka, sado që ju kush-ton, mirëpo nuk do të munden të zotërojnë ndonjë vend të Ehli Sunnetit asnjëherë.

Rreziku më i madh me të cilin ballafaqohet bota islame në këtë kohë janë rafidistët. Një prej arsyeve pse

janë më të rrezikshmit është se ata praktikojnë ata që shkruan në librat e tyre, mësimet dhe besimet që ngërthejnë në vete mllef të skajshëm kundër Ehli Sunnetit, mësimet që premtojnë zhdukjen e tërë Ehli Sunnetit, i madh qoftë apo i vogël. Sipas tyre këtë do ta bëjë udhëheqësi i tyre i cili do të ngritë shtetin rafidist. Homeini si zëvendës i këtij udhëheqësi themeloi shtetin me të cilin i kërcënohen muslimanëve. Ata shpikën "pushtetin e fekihut shiit" si zëvendësim i imami, i cili do t'i bëjë masakrat e shpresuara nëpër librat e tyre bazë, siç vërehet nga kjo fjalë: "nga Ebu Abdullahi transmetohet të ketë thënë: nëse vjen imami ynë do t'i merr Beni Shejbet, do t'ua pres duart, këmbët dhe do t'u thotë: këta janë që kanë vjedhur Allahun" vëllimi 21, faqe 492. Poashtu nga i njëjti transmetohet: "kur të vijë imami ynë do t'i urdhërojë jobesimtarët - d.m.th. Ehli Sunnetin - të merren për koke e për këmbë dhe të vriten me shpata." Faqe 494. në një vend tjetër thuhet: "imami ynë është ai i cili do t'i shërojë zemrat e shiitëve (ithtarëve) tanë nga zullumqarët, mohuesit dhe jobesimtarët. Do ta nxjerrë Latin dhe Uzanë prej varreve të tyre, të freskët, pastaj do t'i djeg. Do ta nxjerr edhe Humejranë (Aishen radijallahu anha) dhe do ta gurëzoj." i njëjti burim.

Gjëra të këtilla janë të shumta në librat e tyre. Këta tekste na bëjnë të

qartë se po dominuan ata, do të rrënojnë dhomën e Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem, dhe do t'i nxjerrin dy halifët e tij nga varret, do t'i djegin ashtu siç do ta gurëzojnë bashkëshorten e Muhammedit, salallahu alejhi ve selem. Këto tekste na tregojnë se çfarë mllëfi e zilie të madhe kanë ata. Ai që ëndërron kështu t'ia bëjë të vdekurve, zjarri i tij kundër të gjallëve është edhe më i madh, kundër atyre të cilët luten për Ebu Bekrin, Omerin dhe Aishen, radijallahu anhum. Shteti rafidist u ngrit për t'i realizuar këto ëndrra që i sajuan zotat e tyre.

Kjo shihet qartë në shpikjet që ua bëri Homeini në "pushtetin e fekihut shiit". Për këtë arsye ata nxitojnë që të përvetësojnë armët më të rënda shkatërruese për t'i përdorur ato kundër muslimanëve, për të bërë masakra me ta.

Aspekti tjetër i rrezikut të tyre është hipokrizia dhe mashtrimi që u bëjnë njerëzve, gjoja se shteti i tyre është shtet islam, dhe se ata ndihmojnë Islamin. Ndonjërit i pëlqejnë reagimet që disa muslimanë bënin kundër talljes me Pejgamberin, salallahu alejhi ve selem, mirëpo nuk gjen të tillë që lëvizin kur janë në pyetje veprimet e rafidistëve, për gjëra që edhe më tepër pezmatojnë Pejgamberin, salallahu alejhi ve selem, duke akuzuar bashkëshorten e tij me laviritet dhe duke mallkuar shokët e

tij të afërt. Madje as Resulullahu, salallahu alejhi ve selem, nuk shpëtoi prej tyre. Imami i tyre Homeini thotë në librin e tij "Keshful Esrar" faqe 155 botimi i Dar Ammar në Jordani: "është e qartë se sikur Pejgamberi të kishte kumtuar çështjen e imamit (pas vdekjes së tij) konform urdhrave të Allahut, dhe të kishte dhënë tërë mundin e tij në këtë drejtim nuk do të ndizeshin në vendet islame tërë këto mosmarrëveshje, kacafytje, luftëra dhe nuk do të dilnin në pah divergjencat në bazat e fesë e as në degët e saj." Ky është imami i rafidistëve që aq tepër e kanë ngritur, i cili qartë deklaron se Resulullahu, salallahu alejhi ve selem, nuk e ka kumtuar atë që Allahu e ka urdhëruar ta kumtojë. Ai që pretendon këtë gjë, a mund të jetë musliman kur dihet se Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "O ti i dërguar! Komunikojë atë që t'u zbrit prej Zotit tënd, e nëse nuk bën (kumtimin në tërësi), atëherë nuk e ke kryer detyrën (misionin)."

Dijetarët e kanë obligim të qartësojnë rrezikun e këtyre dhe t'ua tërheqin vëmendjen muslimanëve nga sherri i tyre. Të jenë të përgatitur për të mbrojtur islamin dhe muslimanët, të ndihmojnë vëllezërit e tyre që janë në hall me ta. Transmeton Axxhurrij në "Sunne" hadithin e Muadhrit i cili thotë: ka thënë Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem: kur të

ndodhin në ummetin tim bidatet dhe sharja e sahabëve, le ta tregojë dijetari dijen e tij, kush nuk bën kështu, mallkimi i Allahut, melekëve dhe tërë njerëzve qoftë mbi të.”

Ashtu siç obligohen muslimanët të dinë se kush janë armiqtë e tyre për t'u mos u mashtruar më hipokritët, devijantët që mezi presin shanset për t'i shkatërruar ata dhe të cilët vazhdimisht janë të gatshëm për të bashkëpunuar me kafirët kundër muslimanëve. Paraqitja e armiqve

ashtu si janë është obligim mbi supet e dijetarëve për t'u mos u mashtruar muslimanët nga nuk e kujtojnë. Po ashtu përhapja e literaturës që ua nxjerr në shesh planet e tyre siç është libri “Ve xhae deurul mexhus”, “tekfiri i shiitëve tërë muslimanët”, vijat e gjëra të themeleve mbi të cilat është ngritët feja e rafidistëve dhe shiitëve. Ashtu siç e kanë për obligim dijetarët të shfletojnë librat e tyre dhe të shohin besimin e tyre për t'ua treguar muslimanëve.

Dr. Abdullah Gunejman
Shqipëroi: Agim Bekiri,

Këshilla për edukimin e fëmijëve

Në jetën e të Dërguarit të Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, kemi shumë shembuj të mirë që ta studiojmë dhe ta pasojmë në shumë aspekte të jetës sonë. Sa më shumë që i hulumtojmë aspektet e ndryshme të jetës së tij, aq më shumë ne do të mbledhim përfitimet nga ato.

Ne do të mësojmë se çka do të përfitojmë (do të kemi dobi) për vetët tona në ditët e sotme sa që edhe për ata që do të vijnë pas nesh, në të ardhmen.

Allahu thotë: “Vërtetë, ju keni shembullin më të mirë në të dërguarin e Allahut, kuptohet për ata që shpresojnë në Allahun dhe në ditën e gjykimit.” (Kur’an 33:21)

Ne mund të përfitojmë nga shembulli i të dërguarit të Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, kur është çështja për edukimin e fëmijëve tanë. Nëse e pasojmë të dërguarin tonë, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, në mënyrën e sjelljes dhe kujdesit për fëmijët, ne me lejen e Allahun, do të jemi të suksesshëm në edukimin e fëmijëve tanë.

Duhet t’i respektojmë fëmijët si të moshërritur. Fëmijët kanë nevojë që të respektohen. Fatkeqësisht, prindë-

rit shpesh dështojnë t’ia shfaqin atyre këtë respekt.

I dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, për gjeneratën e ardhme - fëmijët ka treguar respekt të madh për ta, dhe i ka dhënë atyre nderim të madh. Sad ibën Malik ishte një fëmijë i vogël kur ishte betejja e Uhudit. Babai i tij vdiq në këtë betejë. I Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, iu afrua atij dhe i tha: “Sad ibën Maliku?”, kur djaloshi e njohu që ai ishte i dërguari i Allahut, Muhamedi, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, tha: “Allahu dhuroftë Mëshirën e Tij për ju në vdekjen e babait tuaj”. Ne mund ta shohim në këtë rast se si i Dërguari i Zotit, u soll me atë sikur ai u sillte ndaj një të rrituri. Ai, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, i dha atij ngushëllim që i jepej një njeriu të rritur ai ngushëllim. I dërguari i Zotit nuk ngurroi t’i thotë të vërtetën. Ai, alejhi selam, menjëherë e informoi se çka i kishte ndodhur babait të tij.

Fëmijëve duhet t’u japim më shumë vetëbesim, nuk duhet t’ua nënvleftësojmë intelektin - mençurinë e tyre. Duhet t’i mbajmë me vlerësim dhe respekt të ndjenjave të tyre, dhe t’i mësojmë ata siç duhet të kenë

respekt për të tjerët. Kjo ua mundëson fëmijëve që të zhvillohen intelektualisht dhe shoqërisht.

Duhet t'i bëjmë fëmijët tanë të mësohen (të jenë të zakonshëm) që të bartin përgjegjësi. Shumë nga fëmijët tanë, të edukuar si fëmijë, kanë një prirje që të shmangin përgjegjësitë dhe të vendojnë detyrimet tona mbi. Për ta parandaluar këtë, ata nga ne që edukojnë fëmijët duhet së pari t'i ndihmojnë ata që të mendojnë pozitivisht për veten e tyre. Kjo do ta bëjë më të lehtë për ata që të bartin përgjegjësi sikur të vjetërit.

I dërguari i Zotit, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, bëri kujdes të madh në zhvillimin e karakterit të të rinjve përreth tij. Njëherë, kur i dërguari i Zotit ishte i ulur, atij i ofruan diçka për të pirë. Ai, alejhi selam e mori atë dhe piu nga ajo. I ulur në të djathtën e tij ishte një djalosh i ri dhe në të majtën ishin burrat e moshuar. Qyshkur shërbimi ishte traditë nga e djathta, ai, alejhi selam iu kthye djalosht dhe i tha: "A më lejon t'ua ofroj pijen së pari këtyre?" (Sahihu i Muslimit.)

Kjo është se si një fëmijë i mëson sjelljet, por gjithashtu është edhe se si e zhvillon fuqinë e personalitetit (karakterit) dhe një inteligjencë të mprehtë në vend të botëkuptimit negativ dhe opinionit të keq për veten.

Duhet të kemi marrëveshje me fëmijët tanë. Drejtësia është rëndësia më e madhe që t'i jep fëmijës një

ndjenjë të qëndrueshmërisë. I parandalon fëmijët nga xhelozia për njëritjetrin dhe parandalon konkurrencën e padëshiruar në mes tyre. Padrejtësia mund të ndodhë në çështje të vogla si p.sh. puthja e një fëmijës më shumë se tjerët, ose buzëqeshja ndaj ndonjërit më shumë e ndaj tjetrit fare, ose dhënia përparësi në ushqim dhe veshje vetëm ndonjërit nga fëmijët.

Njëherë, sahabiu Beshir i dha fëmijës të tij Nu'man-it një dhuratë. Ai shkoi tek i Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, kështu që i Dërguari i Allahut të jetë dëshmitar për atë. I Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, e pyeti: "O Beshir, a ke fëmijë tjerë, përveç atij?" Kur Beshiri iu përgjigj se kishte, i Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, e pyeti: "A u ke dhënë secilit një dhuratë të ngjashme?", për këtë Beshiri iu përgjigj negativisht, atëherë i Dërguari i Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, i tha: "Atëherë mos më thirr (pyet) që të jem dëshmitar për ty, nuk do të jap dëshmi për një padrejtësi." (Sahihu i Muslimit)

Duhet të jemi të përzemërt dhe ndonjëherë bile edhe shakatar (në lojëra) me fëmijët tanë. Ata kanë nevojë për argëtim dhe lojë në jetën e tyre përbrenda kufijve të ligjit islam.

Nuk duhet të shkojmë jashtë suazave me lojën që e bëjmë dhe dhembshurinë që ndiejmë për ta, kështu që

fëmijët të bëhen të varur nga përkëdhelja jonë ndaj tyre. Sidoqoftë, nuk duhet të jemi aq të mbyllur sa që t'ia refuzojmë nevojën shumë të natyrshme (natyrale) të tyre për dashuri dhe lojë. Refuzimi i kësaj i bën fëmijët intravert (të mbyllur) dhe të frikësuar nga të tjerët.

Aisha, Zoti qoftë i kënaqur prej saj, tregon se kur ajo ishte me të Dërguarin e Allahut, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të, si e re, ajo duhet të luante me vajzat e tjera që vinin tek ajo. Kur i Dërguari i Zotit hynte, ato u duheshe të tërhiqeshin. Sidoqoftë, ai alejhi selam, i dërgonte ato prapë tek Aishja që të luajnë me të edhe më shumë.

Fëmijëve nuk duhet t'iu mohohet e drejta për të luajtur dhe për t'u argëtuar. Loja frymëzon, forcon dhe gjallëron fëmijët me kusht që të jetë e lejuar përbrenda kufijve të arsyeshëm. Loja mundëson që të formohet dhe krijohet në mënyrë të plotë personaliteti i fëmijës, si dhe nxit zhvillimin emocional të tyre.

Ne përpiqemi që t'i edukojmë fëmijët tanë për të fituar kënaqësinë e

Allahut dhe jo që fëmijët tanë të mund të jenë më të mirë se të tjerët. Duhet t'i nxisim ata për sjellje të mirë kurdo që ata e shfaqin atë. Vetëm udhëzimi dhe qortimi nuk është mjet i efektshëm. Ajo çka kërkohet është që t'u flasim atyre një fjalë të mirë, pastaj të jemi një shembull i gjallë për ata. Ky fakt ishte shumë i kuptueshëm nga shokët e Muhamedit, paqja dhe shpëtimi i Zotit qoftë mbi të gjithë ata.

Do ta përfundoja me një këshillë vijuese që iu dha Muaviut, radijallahu anhu, nga një këshilltar i tij, kur njëherë Muaviu u zemërua me djalin e tij Jezidin, ashtu që ky iu shmang atij: "O udhëheqës i besimtarëve, fëmijët tanë janë frytet (rezultatet) e zemrave tonë dhe shtyllat ku mbështetemi ne. Ne jemi tek ata sikur qielli i sipërm dhe toka poshtë këmbëve të tyre. Nëse ata rriten të zemëruar, qetësoi ata dhe nëse ata kërkojnë diçka nga ju, jepuni. Të mos jini një pengesë në jetën e tyre ashtu që ata të urrejnë ekzistencën tuaj dhe tu duan vetëm për trashëgiminë tuaj".

Atâ Utwah
përshtati nga anglishtja: Fitim Nuhui
redaktoi: Albislam

Si të jesh bashkëshort i suksesshëm?!

1. Vishu dhe parfumohu për gruan tënde që të kesh pamje sa më të bukur. Kur ka qenë hera e fundit që të kesh shkuar të blesh pizhame të dizajnuara? Ashtu siç dëshiron burri që gruaja e tij të duket e bukur, edhe ajo dëshiron që burri i saj të vishet për të. Kujto që Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, gjithmonë kur kthehej në shtëpinë e tij, fillonte të përdorë misvakun, ashtu që gjithmonë kishte erë të këndshme.

2. Përdor emra të shkurtër (që i pëlqejnë) në thirrjen e gruas. Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, përdorte emra të dashur për gratë e tij. Thirre gruan tënde me emrat dhe lla-gapet që më së tepërmi i pëlqejnë, dhe evito përdorimin e emrave që prekin ndjenjat e saj.

3. Mos e trajto atë sikur një mizë. Ne asnjëherë nuk mendojmë rreth mizave deri sa të mos na 'pickojnë' neve. Thjesht, gruaja mundet gjithë ditën të bëj gjëra të mira - e të mos e tërheq vërejtjen e bashkëshortit - deri sa nuk bën diçka që ta 'pickoj' atë. Mos e trajtoni gruan ashtu, jini mirënjohës i veprave të saj dhe foku-so-huni në to.

4. Nëse sheh diçka gabim te gruaja yt, mundohu që të mos e komentosh! Kjo është një prej rrugëdaljeve

të cilat i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ue selem, përdorte atëherë kur shihte diçka që nuk i pëlqente te gratë e tij - radijllahu anhunne. Kjo është një mënyrë veprimi, të cilin muslimanët e kanë zotëruar.

5. Buzëqeshu me gruan gjithëherë kur ta shohësh dhe përqafoje shpesh. Buzëqeshja është sadaka, ndërsa gruaja yt nuk bën përjashtim nga ummeti musliman. Imagjinoje jetën që në mënyrë të vazhdueshme ajo të të sheh të buzëqeshur. Kujto këtë ngjarje kur Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, e puthte gruan e tij para se të nisej për në namaz, bile edhe atëherë kur ishte duke agjëruar.

6. Falënderojë për gjithë atë që bën për ty. Mandej përsëri falënderoj! Merre si shembull darkën në shtëpinë tënde. Ajo e përgatit ushqimin, pastron shtëpinë, dhe një sërë punë të tjera përgatitjeje. Dhe ndonjëherë ndodh që të pranojë vetëm pohimin se supa ka nevojë edhe për pakëz kripë. Mos lejo të jesh i tillë, falënderoj!

7. Kërko nga ajo që të t'i shkruaj dhjetë veprimet tua të cilat e kanë gëzuar. Mandej përsëriti ato. Mund të jetë rëndë të dish cilat veprime e gëzojnë gruan tënde. Veprat të cilat e gëzojnë atë edhe përsëriti.

8. Mos ua pakësoni atyre dëshirat. Mundohuni që ata të ndjehen komfort (të lira). Ndonjëherë burri mund ta nënçmojë kërkesën e gruas. Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, kur Safija, radijallahu anha, qau nga shkaku, siç tha ajo, ai ia ka dhënë asaj devenë e ngadalshme. Ai ia fshiu lotët, e qetësoi, dhe ia solli devenë tjetër.

9. Luaj lojëra me gruan tënde. Shikoni se si Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, garonte me gruan e tij Ajshen, radijallahu anha, në shkretë-

tirë. Kur herën e fundit, ti ke bërë një gjë të tillë?

10. Gjithmonë kujto fjalët e të Dërguarit të Allahut, salAllahu alejhi ves-sel-lem: "Më të mirët ndër ju janë ata që trajtojnë familjet e tyre më mirë. Ndërsa unë jam më i miri ndaj familjes sime." Mundohu të jesh më i miri!

Konkluzion: Mos harro t'i bësh lutje Allahut - azze ve xhel - që ta bëjë bashkëshortësinë tuaj të suksesshme. Allahu i Madhëruar e di më së miri!!

Muhammed Esh-Sherif
Shqipëroi: Ebu Jasin

Dijetarët dhe mendimtarët

Teubeja e Fudajl ibën IJADIT

Ebu Vehb Muhammed ibën Muza-him thotë: E kam dëgjuar Abdullah ibën Mubarekun duke thënë: Njeriu më i devotshëm që e kam parë ishte AbdulAzizi biri i Ebu Ruvadit, njeriu më i përmbajtur Fudajl ibën Ijadi, njeriu më i ditur Sufjan Theuriu dhe fekihi (juristi) më i madh Ebu Hani-feja, Allahu i mëshiroftë të gjithë.

Ibën Mubareku thotë: Për shkak të pendimit të singertë Allahu e frymëzoi me urtësi që si perla dilnin prej gojës së tij.

Fudajl ibën Ijadi, Allahu e mëshiroftë, para se të bëhet mysliman, ishte kusar, një bandit që plaçkiste njerëzit të cilët i sulmonte në rrugë. Nga frika e madhe, shumica e karvanëve mënjanonin rrugët nëse mendonin se në ato do të hasin në bandën e Fudajlit. Një natë, Fudajli vendosi të shkon në fshat për ta parë gruan në të cilën ishte dashuruar. Duke u ngjitur në murrin e oborrit dëgjoi zërin e njeriut që lexonte Kur'an. Ajeti të cilin e dëgjoi ishte: "A nuk është ko-

ha që zemrat e atyre që besuan të zbuten me këshillat e Allahut dhe me atë të vërtetën që zbriti (me Kur'an), e të mos bëhen si ata, të cilëve u është dhënë libri më parë, e zgjati koha dhe zemrat e tyre u shtangën e shumë prej tyre janë jashtë rrugës." (Hadid, 16).

Ajeti që e dëgjoi, preki thellë Fudajlin, i cili e ndërpreu atë të cilën ishte duke e bërë në atë moment, u largua dhe u fsheh në një vend në të cilin e kaloi natën duke u penduar.

Më vonë, natën, dëgjoi disa udhëtarë duke e këshilluar njëri tjetrin: Kujdes. Fudajlin e keni para në pritë me kusarët e tij. Pasi që i dëgjoi këto fjalë, doli dhe tha: Mos keni frikë, Fudajli është penduar, dhe u premtoi siguri gjatë udhëtimit.

Pas kësaj ndodhie Fudajli filloi udhën e kërkimit të diturisë dhe u bë dijetar i madh që përhapte dritën e udhëzimit. Nga tregimi i pendimit të Fudajlit përfitojmë shumë mësim. Fakti se është ndalur për ta dëgjuar ajetin e Kur'anit dhe pas dëgjimit të tij ka vendosur të kthehet tek Allahu, flet qartë për ndikimin e Kur'anit fisnik, i cili hap zemrën dhe ndriçon rrugën drejt pendimit.

Kuptimi themelor i pendimit është kërkimi i strehimit te Allahu për mëkatet që i kemi bërë, të vendosim që të njëjtat mos t'i përsërisim dhe ta lusim Allahun për mbështetje dhe

udhëzim që premtimin e dhënë ta mbajmë.

Fjala pendim (teube) në gjuhën arabe e ka kuptimin e kthimit. Në tregimin e Fudajlit shohim se ai e ka ndërprerë plaçkitjen e udhëtarëve po në atë natë në të cilën është penduar. Ne shohim se shumë njerëz tregojnë shenja të dobësisë dhe kthehen në mëkatet që i kane bërë më parë. Megjithatë, Allahu e shpreh mëshirën e Tij ndaj robit duke thënë: "Thuaj: "O robërit e Mi, të cilët e keni ngarkuar me shumë gabime veten tuaj, mos e humbni shpresën ndaj mëshirës së Allahut, pse Allahu i falë të gjitha mëkatet, Ai është që shumë falë dhe është mëshirues! Dhe, kthehuni te Zoti juaj dhe përluni Atij para se t'u vijë dënimi, se pastaj nuk do të ketë kush t'ju ndihmojë." (Zumer, 53-54)

Nga ky ajet shohim se mëshira e Allahut nuk është e veçantë për besimtarët e devotshëm. Allahu është i mëshirshëm edhe ndaj atyre që e kanë humbur rrugën dhe kanë devijuar. Kushti i kësaj mëshire është që ata të kthehen tek Allahu me pendim duke qenë të përkushtuar në adhurim.

Allahu, subhanehu ve te'ala, thotë: "Nuk është pendim (i pranueshëm) i atyre që vazhdimisht bëjnë punë të këqija dhe vetëm atëherë kur t'i vjen vdekja ndonjërit prej tyre, të thotë: "Unë tash u pendova!" e as i atyre që vdesin duke qenë jobesimtarë.

Ndaj tyre kemi përgatitur dënim të ashpër." (En Nisa, 18)

Për këtë shkak në duhet t'i ndërpreme mëkatet dhe të kërkojmë falje prej Allahut para se të bëhet vonë. Duhet të mundohemi të jemi si Fudajli i cili dëgjoi ajetin dhe u pendua po në atë moment.

Shoqëria bashkëkohore në të cilën jetojmë është shumë e hapur, në të "kalon" çdo gjë. Përkufizimet e të mirës dhe të keqes janë bërë fjalë të pakuptimta. Në një shoqëri të tillë kufiri i vetëm që njeriu e vendos është kufiri i ndërgjegjes.

Për rëndësinë e pendimit flasin qartë edhe lutjet e shumta, të cilët na i ka mësuar i Dërguari i Allahut, sal-Allahu alejhi ve sel-lem. Lutje e tillë është Sejjidul Istigfar-i (E zgjedhura e lutjeve për pendim) në të cilën thuhet: "O Allah, ti je Zoti im. Nuk ka të adhuruar me meritë përpos Teje. Me ke krijuar dhe unë jam robi Yt. Aq sa kam mundësi do të mundohem të jam besnik në marrëveshjen dhe premtimin që e kam dhënë. Kërkoj strehim te Ti nga të këqijat që i kam bërë dhe jam mirënjohës për të mirat që m'i ke dhënë. I pranoj mëkatet e Mia. M'i fal mëkatet sepse askush përpos Teje nuk i fal mëkatet. Amin

Një këshillë e Fudajlit:

Frika e robit prej Allahut varet nga shkalla e dijes që e ka njeriu për Allahun. Asketizmi në dynja varet nga lakmimi që e ka njeriu për Ahiretin. Ai që punon me atë që e di, ndalet nga puna me atë që nuk e di. Ai që punon me dije Allahu do t'ia mëson edhe atë që nuk e di. Ai që nuk ka moral të mirë e ka shëmtuar fenë dhe namin e tij.

Gënjeshitari më i madh është ai që kthehet në mëkat dhe njeriu nuk do ta plotëson besimin e tij përderisa nuk arrin që epshin t'ia nënshtroft fesë.

Ajo që ka kaluar përmendet si shembull, dita e sotme është për punë kurse e nesërmja është shpresë.

Kur Harun Rashidi e vizitoi në shtëpinë e tij, ai e këshilloi me fjalët me të cilët Salimi i biri i Abdullahut dhe Rexhai i biri i Hajves e këshilluan Omer ibën Abdul Azizin:

Për agjërimin në botë përgatite iftarin që do ta hash pas vdekjes në ahiret. Ndaj plakut prej myslimanëve sillu si ndaj babës, ndaj atij në moshë të mesme sillu si ndaj vëllait, ndaj të riut prej myslimanëve sillu si ndaj birit. Plakun respektoje, burrin nderoje dhe birin mëshiroje.

Atë që e do për vete doje edhe për vëllain.

Allahu e mëshiroftë më mëshirën e Tij të gjerë në dynja dhe ahiret.

Përktheu: Talha Kurtishi

Hafiz Abdull-Ilah Zemblaku (1891–1960)

Nga Pasha i Egjiptit në Zemblak të Korçës

Do të ishte Mehmet Ali Pasha i Egjiptit që do të me shpinte në fshatin korçar Zemblak në rreze të malit Morava. Rruga nuk më doli kot, prandaj ia di për nder Pashait të Madh dhe Dinastisë së tij që sundoi Egjiptin për 148 vjet dhe tërë Mesdheun Lindor, bashke me ishujt e tij, për shume vjet.

Mos u çuditni kur ju them se Zemblaku, me aq sa di unë, i ka dhënë botes kaq mbretër, sultanë dhe Hidivë sa asnjë fshat tjetër në tërë rruzullin e tokës!

Shumë shqiptarë tashmë e njohin Mehmet Ali Pashën e Egjiptit, që njihet si një shqiptar nga Kavalla, një qytet bregdetar me origjinë thrako-ilire e që sot i përket Greqisë. Por janë të paktë ata shqiptarë të cilët e dinë që babai i Mehmet Ali Pashës ka qenë nga fshati Zemblak i cili është quajtur Ibrahim Aga i Zemblakut, një tregtar duhani i cili ka lëvizur prej Zemblakut në Kavalle për të bërë një tregti sa me të madhe pasi ky qytet ka qenë një kryqëzim rrugësh për shumicën e tregtarëve që tregtonin në Ballkan nëpërmjet Lindjes dhe Perëndimit.

Me këto njohuri për Mehmet Aliun dhe pasardhësit e tij u nisa të njoh fshatin e origjinës, Zemblakun. Aty

fati do më njihte me një tjetër nga burrat me të zgjuar të fshatit që ka jetuar në gjysmën e parë të shekullit të XX, me Hafiz Abdullah Zemblakun dhe që ka lënë gjurmë mençurie dhe atdhedashurie në tërë Shqipërinë. Këtë do ta mësoja nga i biri i tij, Irfan Abdullah Zemblaku.

Takimi me Irfanin e Zemblakut

Pas disa ecejakeve Zemblak - Korçë dhe anasjelltas, me në fund e "mbërtheva" z. Irfan Abdullah Zemblakun (djalin e Hafizit) tek e bija e tij, Dafina e martuar në Korçë.

- Mirembrema z. Irfan, gëzohem që të gjeta dhe që të shoh shëndoshë e mire. - Ju drejtova.

- Miresevini.

Pasi na ftoi të hynim brenda në shtëpinë e dhëndrit dhe pasi u prezantua e dolëm disi miq si tërë shqiptarët, ja filluam bisedës sonë për njohjen e Zemblakut dhe Hafizit.

Ne fillim unë i thashë se, zemblakasi më kanë pushtuar mendje e shpirt pasi gjaku i tyre ka rrjedhur në dejet e atyre pashallarëve, vezirëve, princërve, hidiveve, mbretërve dhe sultanëve të shumtë që kanë qeverisur miliona njerëz të shtrirë në brigjet jug-lindore të Mesdheut dhe të shumë ishujve të tij. Ata kanë sundu-

ar dhe krijuar Egjiptin modern që e mbajtën për 148 vjet, po ashtu ata kanë sunduar Tunizinë, Sudanin, Arabinë Saudite, Emiratet, Palestinën, Sirinë, Libanin, gjysmën e Anadollit, pothuaj tërë ishujt greke duke përfshirë Qipron, Kretën dhe vetë Morenë në gadishullin Peloponez që ka qenë e banuar prej shumicës shqiptare.

Pasi mbarova ligjëratën time prita në heshtje se çfarë përshtypje do t'i bënin djalit të Hafizit fjalët e mija. Ai buzëqeshi dhe vazhdoi shume natyrshëm ligjëratën time sikur të kishte qenë brenda qenies sime.

"Një merite akoma më të madhe se Mehmet Ali Pasha ka pasur djali i adaptuar i tij, Ibrahim që në fakt ishte vëllai i tij nga e ëma dhe kushëri i pare nga xhaxhai, Tosun Pasha, vëllai i Ibrahim Agës. Ky bir shqiptari mposhti gjeneralin me të fuqishëm të Perandorisë Osmane, Rushid Pashën në Konja të Turqisë që edhe ai ishte po ashtu me gjak shqiptar nga Pojani i Korçës dhe që komandonte një ushtri jeniçerësh të përberë nga shqiptarë dhe boshnjak dhe që kurrë nuk kishte pasur disfatë. Pas kësaj humbje, sulltanit të Perandorisë me të fuqishme të botes do t'i pushonte zemra!"

Irfani ndaloi dhe për tu siguruar edhe njëherë se unë kisha ardhur për Zemblakun dhe të atin e tij, më tha, "Ti do të dish për Zemblakun dhe babanë apo jo?"

Unë pohova me kokë dhe ai vazhdoi të me tregojë për emrin;

Zemblak

"Zemblaku e ka marre emrin nga bashkimi i fjalëve shqip s'më lag. Ne kemi pasur një përrua që kalonte përmes fshatit dhe që akoma shenja e shtratit të tij është po aty. Në të dy anët e përroit shtriheshin pak shtëpi dhe kur përroi vërshonte, miqtë e zemblakasve u thoshin atyre që të largoheshin nga këto shtëpi, pasi do të përmyteshin por zemblakasi përgjigjej se përroi s'më lag. Kjo shprehje tregohet nga të gjithë fshataret përreth Zemblakut dhe ata dalëngadalë si me qeshje dhe tallje u thoshin zemblakasve, "s'më lag." Ky është njëri nga dy variantet që ne kemi për emrin e fshatit tonë. Varianti tjetër është ai që thonë disa të tjerë, se emri i vjetër i fshatit ka qenë Zemeraja, por unë jam partizan i shpjegimit të parë. Ky shpjegim është interpretuar nga babai im në një libër që tani s'më kujtohet se cili ka qenë. Ka edhe nga ata që emrin e fshatit tone e shpjegojnë me fjalën sllave Zemljak që në shqip do të thotë nga i njëjti vend.

Po ashtu dua të shtoj se një emigrant nga Piluri që quhet Pëllumb Shpata dhe që ka qenë në Egjipt, më ka thënë se një lagje e madhe e Kajros mban emrin e fshatit tonë. Ky

Pëllumb shkon e vjen shpesh në Egjipt pasi pretendon se ka të trashëguar atje një pasuri të madhe që s'po mundet dot ta rimarre. Ai thotë se një farë Mehmet Abdyl Piluri, paraardhës i tij ka lënë me testament pasuri për pasardhësit e tij piluriote.

Këto gjera unë ja kam treguar edhe mikut tim Sami Bajraktari nga Cangonji që është babai i Meritës atje në New York ku banon dhe ti. Nuk e di nëse ajo i ka shkruar apo jo? (Bëhet fjalë për njëren nga lagjet më të dalluara të kryeqytetit egjiptas, Kairo, Zamalek, ku ndodhen shumë ambasada të shteteve të huaja ndërmjet të cilave edhe ambasada e Shqipërisë sh.r.)

Tani po të flas dy fjalë për babanë tim, Hafizin e Zemblakut siç e njeh Shqipëria.

Abdullah - Afizi i Zemblakut

Babai ka lindur ne qytetin e Bilishtit në vitin 1891 dhe ka jetuar në fshatin Zemblak të Korçës. I ati i tij ishte mësues feje dhe gjyshi po ashtu. I ati është quajtur Salih Hulusi i cili ka shërbyer mbi 30 vjet si mësues Ruzhdie në disa qytete të Shqipërisë. Disa nga qytetet që unë mbaj mend ku ai ka dhënë mësim janë, Bilisht, Korçë, Erseke, Prilep, Allosoje, Janine, Arte etj. Me një fjale në tërë Epirin tonë. Për pak kohe ka qenë edhe në Durrës.

Ne rrjedhim nga familje hafizësh dhe shehësh, gjyshi im ka studiuar teologji dhe ka qene sheh dhe mësues. Babai qëndronte shpesh me të atin dhe ai i ka mësuar për pese vjet të shkruaje e lexoje në shqip, turqisht dhe arabisht, po ashtu i ka mësuar edhe shkencat e natyrës dhe ato shoqërore krahas mësimave fetare. Gjimnazin babai e ka bere në Prilep (Maqedoni, A.B.) të cilin e mbaroi shkëlqyeshëm në vitin 1910 kur ishte vetëm 19 vjeç dhe pas shkoi në Kostandinopojë (Stamboll, A.B.) për të kryer studimet e larta në teologji ku u pranua me konkurs ne degën e Ilahijatit. Pas mbarimit me sukses të shkollës se lartë ai mori titullin Hafiz. Që të bëhesh Hafiz duhet pa tjetër që përveç mësimave të tjera fetare, Kur'anin ta mësosh të gjithin përmendësh. Vetëm dhënia e provimit të Kur'anit zgjat pesë dite pasi profesorët duhet ta dëgjojnë të gjithë Kur'anin nga studenti. Pasi u diplomua Hafiz, babai ka shërbyer në ushtrinë turke si oficer për disa vjet dhe kur mbaroi Lufta e pare Botërore ai u kthye në Shqipëri, fillimisht u emërua Imam Hatib në fshatin tonë e më pas (1921) me vendim të Ministrisë se Arsimit u emërua mësues në Kuç - Belorta, pas 5 vjetësh ai e braktisi këtë detyrë pasi pasioni i tij ishte feja islame. Mësues në fshat ai la një zëvendësin e tij dhe fillimisht shëtiti tërë Shqipërinë që

nga Molla e Kuqe afër Novi Sadit dhe deri tek Molla e Kuqe afër Selanikut, dy pikat ekstreme, ku flitej vetëm shqip. Babai iu përkushtua me mish e shpirt fesë dhe fillimisht si një inspektor i fesë islame. Pastaj ai u mor me përkthime librash fetare dhe më pas me krijime të tij origjinale në këtë fushe. Babai ka botuar edhe abetaren e parë (adaptim i abetares së Stambollit) për fëmijët e rrezes së Korçës, se pa mësimin e shqipes shqiptaret s'mund t'i lexonin dot librat që ai shkruante dhe përkthente. Po ashtu babai ka botuar edhe një gjeografi në shqip të Shqipërisë që shqiptaret të dinin kufijtë e Shqipërisë së vërtetë dhe jo të kësaj Shqipërie të cunguar që ne kemi sot. Të me falni nëse e kam gabim por unë mendoj se gjeografia e babit tim ka qene gjeografia e pare e Shqipërisë në shqip.

Im atë ka botuar mbi 28 libra, siç e thashë me lart, të gjithë librat e tij kanë qenë mësimi i shqipes dhe fesë islame. Ai një kohë të gjatë ka punuar në Shqipërinë e Mesme si mësues dhe si Hafiz. Pengesa të shumta i sillte regjimi i Zogut pasi mbreti nuk ishte fare i interesuar që shqiptaret të mësonin fenë myslimane pavarësisht se e ëma e tij ishte një besimtare e madhe. Një rëndësi të madhe, babai i ka kushtuar rrënjësjes tek të rinjtë të rriteve fetare, tolerancës fetare etj. Dua të bej të ditur se dimrin

dhe pranverën babai i kalonte në Shqipërinë e mesme dhe verën e vjeshtën në Korçë.

Komuniteti islam e propozoi atë të behej Myfti në Korçë ose Kavajë, por ai nuk pranoi pasi në atë mënyrë ai nuk do të kishte mundësi që të zhvillonte aktivitetin e tij si mësues i shqipes dhe fesë islame ndër shqiptare. Kontakti i madh me shqiptaret dhe shëtitjet në Shqipëri atij i jepnin mundësinë e madhe që edhe të shkruante rreth shqiptareve dhe Shqipërisë. Ai shkruante e shkruante pa pushim si një makine dhe jo njeri. Unë e mbaj mend që ai nuk kishte kurrë kohe të lire siç kane tërë njerëzit në botë. Kjo punë e madhe me një sakrifice sublime nuk do t'i shpërblehej kurrë nga njerëzit e hyqymetit, përkundrazi ai do të persekutohej dhe ndiqej si një njeri që u prishte punë qeverive dhe sundimtareve shqiptare! Fatkeqësisht, shumë nga tërë ai mund i bërë për dritë e dituri të derdhur në librat e tij, do t'i shpërblehej duke ia djegur veprat e duke e futur babanë në burg! Gjithçka e keqe u bë në trupin e shpirtin e tij por pa ia përkulur vullnetin dhe këmbënguljen për të arritur atë që ai synonte. Ai ishte i çuditshëm, një vigan e promethe që do të bënte atë që i dukej se që e mire para Perëndisë edhe nëse njerëzit e ligë do t'i tregonin thikën, litarin apo plumbin.

Zogu e burgosi disa here, e kërcënoi dhe me në fund e dënoi me vdekje që ju fal nga Nena Mbretëreshë dhe kjo vetëm e vetëm se babai thoshte se, Mbret dhe Prijës duhet të kemi Perëndinë e jo njeriun dhe këtë gjë ua mësonte fëmijëve dhe të gjithë atyre që e dëgjonin.

Viti i Zi i 1967 do ta godiste vepërën e tij brinjë me brinjë, pasi shumicën e librave të tij do t'i digjeshin. Më parë, kur ai ishte gjallë, babanë do ta burgosnin tre here nga regjimi komunist, njëllon si regjimi zogolian. Gjatë djegies së librave, ne mundoheshim të fshinim disa nga librat e tij tek miqtë tanë dhe sot ato i kam unë dhe vëllai im që është hoxhe i fshatit, të cilat i mbledhëm pas vitit 1991. Do t'ju lutesha që të vini në Zemblak që t'i shihni vetë ato libra origjinale që më kanë mbetur.

Vëllai ka bërë vetëm shkollën e babait dhe nuk beri ndonjë shkolle të veçante, ndërsa unë kam bërë shkollë të mesme. Në shkollë kam qenë me Pëllumb Kullën pavarësisht se nuk jemi një moshe, pasi unë jam shumë me i madh se ai.

Xhaminë e kemi ndërtuar në vitin 1995 me ndihmat e mbledhura sidomos nga ndihma shumë e çmuar e një shqiptari nga Kanadaja që quhet Nexhmi Aliu. Ai për të mbledhur ndihma ka shkuar deri në Indi dhe ka ardhur tre here tek shtëpia ime si mik i babait tim të cilin ai e ka njohur

vetëm nëpërmjet librave që ka lexuar. Nexhmiu do të me thoshte shpesh se, 'Puna e bërë nga babai juaj s'mund të krahasohet me asnjë tjetër teolog musliman shqiptar. Ai është me i madhi i tërë të mëdhenjve shqiptare në mësimin e fesë muslimane.' unë nuk e di sesa i vërtetë është ky përcaktim i Nexhmiut.

Nëse dikush do të cenonte sado pak parimet fetare të babit tim, ai do të kishte durim deri në fund për ta sqaruar dhe nëse personi nuk tërhiqej dhe sqarohej, babai do t'i thoshte se, 'Laneti ka pushtuar shpirtin tënd dhe se ti duhesh mëshiruar.' Ai kurrë dhe asnjëherë nuk thoshte se feja duhet të detyrohet me dhunë. Ai ishte një musliman paqësor që për islamin ishte gati të falte gjithçka deri tek jeta e tij, ashtu siç bëri.

Ne fëmijët e tij, kujtojmë se në kohën e Zogut e akuzuan si të çmendur dhe dhanë urdhër ta mbyllin në një çmendinë. Kur Afiz Abdullahin e shpunë në spitalin psikiatrik, atje drejtor ishte një nga shokët e tij më të mire që kishin kryer shkollën bashkë në Stamboll. Drejtori sapo e pa babanë u çudit dhe i përmallur e përqafoi duke i thënë se çfarë ka ndodhur. Kur babai i tha se ishte shëndoshë e mirë, por të pafetë e të paudhët e akuzonin si të çmendur drejtori qau dhe duke i rrahur krahët i tha, 'Nëse unë do të fut ty në çmendinë, më parë duhet të fut veten

time!' Pastaj i shënoi kartën ku thoshte se Afizi i Zemblakut ishte një i mençur që s'mund ta gjykonte dot asnjë njeri me mendje të kufizuar.

Sapo babi u kthye në shtëpi shkroi një vjershe që unë s'mund ta harroj kurrë.

Afiz Abdull-Ilah Vjershetor
 "Doli urdhri ministerial
 Për të me shpene në spital
 Mua zamblakasin anormal
 Po kur vajta tek spitali
 Obobo ç'i zuri halli
 Se doktori nuk pranoi
 Ne spital të më shtroi.
 'Ky njeri është me mend
 E për të këtu s'ka vend
 Këtu shtrohen të sëmurë'
 Tha doktori mesoburrë.
 'Ky i ka mentë me oke
 Për mua ky nuk ka shoke
 E njoh mire këtë burrë
 Është njeri me kulture
 Kemi qene në një qytet
 Kishim shumë muhabet.
 Ky student në teologji
 Ndërsa unë në mjekësi
 Edhe nëse ka bere faj
 Unë në spital nuk e mbaj.
 Çoheni në hetuesi
 Të zgjidheni punën e tij.'
 Këto fjale tha doktori
 Foli shume, u lodh i gjori
 Edhe shkoi të vizitoi
 Të sëmurët t'i shikoje.

Pastaj në një poezi tjetër i drejtohet mbretit:

Ti o Zog mbret i parë
 Mos i bej njerëzit e marrë
 Ne kemi një Perëndi
 Qe sundon me drejtësi
 Ai s' pyet se ti je mbret
 Te përplas me marifet
 Ai është fuqiplote
 Mbi ç'do mbret në këtë bote
 Pra të lutem mbret i jone
 Me lër rehat përgjithmonë
 Mos më nga mos më trazo
 Dhe nga puna mos më pengo
 Ndryshe qaje fuqinë
 Me gjithëçka që ke tinë
 Se do humbasësh mbretërinë
 E një dite do marrësh arratinë.

Incidenti që tregova me sipër ndodhi kur ai sulmoi me vargje ironike mbretërinë dhe mbretin.

Hafizi sa herë dilte nga burgu ndihej më i fortë dhe më i sigurtë për të sulmuar shtetarët sharlatanë që gënjenin popullin. Të gjithë e këshillonin që të ishte me i duruar dhe të ruhej por ai ju përgjigjej se durimi ka një kufi dhe se ruajtja ka një cak pas së cilit cak, vjen mos ruajtja dhe se ai që ruhet do të gjendet dhe se ai që gjendet kurrë nuk ruhet."

Dhe një vjershe tjetër

Nuk desha që të zgjateshim më shumë pasi ai ishte në shtëpinë e mikut të tij dhe se një ditë unë do të isha mysafir tek shtëpia e vet në Zemblak prandaj i thashë:

- Ju falënderoj shumë i dashur z. Irfan për aq sa më treguat dhe se

biseda jone do të vazhdoi në Zemblak dhe në shtëpinë time. Si thoni?

Ndërkohë ndërhyri e zonja e shtëpisë, Dafina duke i thënë, “Baba, mos e lër Agimin të shkoje pa i treguar edhe vjershën që gjyshi i ka bere Mbretit Zog.”

Z. Irfan buzëqeshi dhe pa asnjë mëdyshje, ia filloi recitimit me një memorie që është për t'u admiruar por edhe me një profeci të habitshme:

Nëse Zoti do të doje

Ja, në çast ja marr mbretërinë

Dhe këtë do ta bej një dite

Që të çudit tërë njerëzinë.

Zoti i madh dhe i vërtetë

Që krijoi tërë Gjithësinë

Ç'do mbreti i ka falur aftësinë

Që të sundoi mbi popullsinë

Por nëse Zoti do të doje vete

Në çast ja merr mbreterinë

Dhe ja merr e hedh në det

Që të gjithë pasurinë...

Për këtë mbret do vije një ditë

Që kuajt do t'i hipë

Syrgjyn do të mbarojë

Dhe dheu i tij me s'do ta doje.

Afizi, njeri shumë i çuditshëm

Unë di dhjetëra vjersha të tij dhe skam për t'i harruar kurrë pasi ai ushqente veten me vjersha dhe na ka ushqyer e rritur edhe neve me to. Ma beso që nuk hante kurrë ditën por vetëm në mbrëmje dhe në mëngjes herët. Ai agjëronte 363 ditë në vit dhe vetëm dy ditë rronte si tërë njerëzit duke ngrënë e pirë me miq e

shoke dhe këto dy ditë ishin Bajrami i Vogël dhe Bajrami i Madh. Mishin nuk e vinte kurrë në gojë por neve nuk na detyronte të bënim atë që ai bënte dhe mundonte veten. Ne fakt mua me kishte caktuar që të me bënte si veten, Afiz por nuk ja arriti dot qëllimit sepse Shqipëria u be një vend ateist ku feja dhe fetaret u ndaluan me ligj. Shpesh me quante Hafiz Irfani pasi m'i kishte mësuar përmendësh tërë suret, Jasin, etj.

Babai jone i dashur vdiq me 31 Gusht të vitit 1960, i përcjellë nga tërë besimtarët muslimane të zonës së Devollit dhe rrëzës së Korçës. Po ashtu në varrimin e tij erdhën edhe shume titullarë korçarë dhe nga tërë Shqipëria, njerëz të tre besimeve. Erdhën edhe pak vetë nga Maqedonia ku ai njihej dhe studiohej shume.

Në Zemblakun e Mehmet Aliut, Ibrahim Pashës, Afizit, Mbretit Zog, Jup Kastratit...dhe Pëllumb Kullës

Këtu mbaroi biseda e parë me xha Irfanin që u tregua kaq shumë i dashur dhe i respektuar me mua. Ftesën për të vajtur në shtëpinë e tij në Zemblak e pranova me shumë kënaqësi dhe pas pak ditësh u ndodha mysafir në atë shtëpi mikpritëse dhe bujare. Ndihesha si i shtëpisë dhe të gjithë që me takuan më bënë nderë të veçantë sa që me vunë në një siklet ku unë mendoja se nuk e meritoja tërë këtë përkujdesje të jashtëzakonshme, pasi ndoshta nuk do të

isha kurrë kaq mikpritës i mirë si ata dhe se nuk do të kisha kurrë mundësinë që këtë respekt dhe dashuri t'ua kthej me të njëjtën gjë pasi jam i 'shkukur' nga rrënjët! Para dashurisë të tyre ndihesha inferior. Kjo familje vërtetë është e bekuar nga Perëndia pasi vetëm njerëzit e Zotit duan dhe respektojnë në këtë mënyrë. Unë i përkas një besimi tjetër fetar dhe për një kohë të gjatë kam jetuar në një vend ku njerëzit janë shume të ftohte dhe ku çdo mirësjellje është tepër formale. Zemra as qan dhe as qesh në gjokset e njerëzve ku mua fati me ka shpënë.

Aty pata mundësinë që tërë librat e shkruar nga dora e Hafiz Zemblakut t'i prek dhe t'i shikoj me nga një nga një. Shumë libra janë pa kapak, disa të tjerë të djegur pjesërisht dhe disa të zverdhur kaq shumë sa gerrat mezi dallohen. Irfani më tha se shqiptarët besimtare të fesë islame po i ribotojnë kudo ku ka shqiptarë dhe flitet shqip.

Disa nga librat e Afizit të Zemblakut janë:

1- Mevludi, 2- Pese kasidete e imamlarëve, 3- Hytbaja me 50 këshilla, 4- Muhamedija (Jeta e pasosur), 5- Bilbili i Pare (Abetare dhe jetëshkrime), 6- Bilbili i Dyte (Enami Sherif në shqip), 7- Bilbili i Trete (Histori e Shenjtë), 8- Bilbili i Katërt

(Fjalë Profetike), 9- Bilbili i Peste (Sheriati Muhamedie), 10- Bilbili i Gjashtë (Ëndërr Rëfenja), 11- Bilbili i Shtate (Shqiponja Besetare), 12- Bilbili i Tete (Felleza Kombetare), 13- Bilbili i Nente (Pellumbi), 14- Bilbili i Ri i Prillit, 15- Bilbili i Ri i Hazret Kuranit, 16- Fletore Islame, 17- Ame xyz me Germa Shqip, 18- Tebareqe Xhyzi, 19- Bilbili i Henes, 20- Bilbili Bestar, 21- Bilbili Shqiptar (Dheshkronje e Shqiperise), 22- Bilbili Bestar i Vogel, 23- Bilbili Shpirteror, 24- Mevludi Gegerisht, 25- Bilbili Faqebardhe, 26- Bilbili i Parajses, 27- Tesfiri 1001 celsa, 28- Kurani (kopje dorëshkrim).

Irfani do ta vazhdonte më tutje bisedën për të me thënë gjithçka mundej në një kohë relativisht të kufizuar:

"Disa shkrimtarë dhe njerëz të fesë me kane ardhur dhe pyetur për babanë dhe unë ju kam dhënë gjithçka më kanë kërkuar pa asnjë mëdyshje. Një prej tyre ka qene dhe i ndjeri Jup Kastrati i cili më pat thënë: - i kam lexuar të gjitha librat e babait tënd, Afez Abdull-llah dhe dua të të them se ai ka shkruar me një gjuhe tërësisht popullore, ashtu siç e ka folur populli dhe kjo nuk është pak por një meritë e jashtëzakonshme pasi populli do ta kuptonte kaq mirë sa do ta deshte dhe shenjtëronte."

Agim Bacelli
Korçë, 14 Tetor 2006

Lakmia pas dynjasë shkakton (trashëgon) nënçmim

Kam përmendur më parë disa hadithe për nxitjen në punimin e tokës në mënyrë që nuk len vend për dyshim se islami e ka theksuar këtë për besimtarët dhe i ka inkurajuar në të.

Tani të përmendim hadithet për të cilat disa që kanë kuptim të cekët dhe zemra të sëmura, mendojnë se ata konfrontohen me hadithet e mëparshme përmendura (shiko në numrin e mëparshëm). Në të vërtetë ata nuk i mohojnë ato nëse mirëkuptohen dhe shpirti lirohet nga pasimi i epshit.

Nga Ebu Umame El-Bahili transmetohet se pasi ka parë një shat dhe diçka nga mjetet për punimin e tokës, ka thënë: e kam dëgjuar të dërguarin e Allahut sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë: “Kudo që hynë këto vegla, në ato shtëpi, Allahu do të futë nënçmimin”.

Transmeton Buhariu në Sahihun e tij 5/4 (Fet’hul-Bari). E transmeton edhe Taberani në “El-Kebir” 23/8 nga rrugë tjetër nga Ebu Umamete me zinxhir të plot(merfuë) me tekstin: “S’ka familje të ndonjë shtëpie të cilët ka një çift qe (që vendohen

në zgjedhë për të lavruar), e të mos poshtërohen”.

Dijetarët, pajtimin mes këtyre haditheve dhe haditheve të përmendura në numrin e kaluar, e kanë bërë në dy aspekte:

I pari: Se me poshtërim (nënçmim) këtu e ka për qëllim atë që e kanë për obligim t’i plotësojnë nga ajo që ua kërkojnë përgjegjësit e haraxhit apo tatimin e tokës (ushrin - një të dhjetën). Andaj ata që merren me këtë, e kanë vërë veten para nënçmimit.

El-Menavi në “Fejdul-Kadir” ka thënë: Kjo nuk është nënçmim për bujqësinë, por është për tu lavdëruar dhe për tu shpërblyer për shkak të të ushqyerit shumë nga ata që kërkojnë riskun nga toka që punohet... .

Për këtë shkak Ibnu Tin ka thënë:

Kjo fjalë është nga lajmet e fshehta që na i tregon i Dërguari, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, sepse sot jemi dëshmitarë se zullumi i madh u bëhet punuesve të tokës.

I dyti: se mund të jetë për ata që angazhohen me punët e tokës, lëvrimin dhe mbjelljen në llogari të

obligimeve të fesë dhe nga lufta në rrugë të Allahut .

Këtë mendim e ka përkrahur edhe Buhariu, i cili për këtë hadith ka vënë titullin: "Kapitulli: gjërat që duhet pasur kujdes nga pasojat e angazhimit me mjetet për punimin e tokës, apo kalimin e kufijve që i ka urdhëruar në të".

Është e ditur se teprimi në angazhimin pas kërkimit të fitimit e largon njeriun nga obligimet (fetare). Po gjithashtu edhe e bën që të shton lakminë ndaj dynjasë, të bëhet i varur aq saqë ta anashkalojë xhihadin, siç vërehet sot nga shumë të pasur.

Këtë aspekt e përkrah thënia e të dërguarit salallahu alejhi ve selem:

Kur të bëni shitblerje me 'ljneh (lloj kamate), kur të kapeni për bishatat e lopëve, kur të kënaqeni me bujqësinë dhe ta braktisni xhihadin në rrugë të Allahut, Allahu ua sjell poshtërimin, që nuk do t'ua largojë derisa të ktheheni në fenë e juaj.

Sahih. Transmeton Ebu Davudi, Ahmedi dhe tjerë nga Ibn Omeri radijallahu anhuma.

Pra, medito rreth asaj që ky hadith e bëri të qartë atë që ishte e përgjithshme në hadithin e Ebu Umames.

Këtu ka treguar se poshtërimi nuk është vetëm për shkak të angazhimit me bujqësi, por për shkak të angazhimit të tepërt dhe anashkalimit të xhihadt në rrugë të Allahut.

E sa i përket bujqësisë që nuk ka të bëjë me këto negativitete, ajo është bujqësia e lëvduar në ato hadithe. Pra, nuk ka asnjë konfrontim mes këtyre haditheve dhe as dilemë.

Vërejtje: nga faktorët nxitës për t'i shkruar këto fjali është se një orientalist gjerman në bisedë me një student sirian, i kishte thënë se islam i ndalon nga punimi i tokës duke argumentuar me këtë hadith. Ka thënë se është në Buhari e njëkohësisht nuk e ka vënë re kuptimin që vet Buhariu e ka theksuar në titullimin e kapitullit të hadithit siç u përmend më lart.

Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, po ashtu thotë: "Mos u angazhoni tepër me bujqësi e të lakmoni dynjanë".

Transmeton Hakimi dhe ka thënë: zinxhirin e ka sahih. Në këtë e ka pëlqyer edhe Dhehebiu. Po ashtu e transmeton Ahmedi nga Ibën Mesudi me zinxhir të plotë (merfuë) me tekstin: ((Ka ndaluar nga teprimi në familje dhe pasuri)).

Kurtubiu ka thënë: mund të bëhet bashkim mes këtij hadithi dhe hadithit të kapitullit duke e komentuar se bëhet fjalë për teprim në shtesë të pasurisë dhe angazhim nga obligimet e fesë. Ndërsa hadithin e kapitullit e komentojmë me atë se lejohet shtimi në pasuri nëse bëhet me qëllim për të ndihmuar nevojtarët, për

t'u bë dobi myslimanëve apo për t'i arritur qëllimet e duhura.

Them (Albani): ajo që e ndihmon këtë pajtim të haditheve është fjala nga hadithi i Abdullah ibën Mes'udit teprimi, shtimi, zgjerimi pa masë etj. Allahu e di më së miri.

Dije se ky shtim dhe teprim që të shpjerë në largim nga obligimet e fesë nga të cilat është edhe xhihadi në rrugë të All-llahut, është me kup-tim të shkatërrimit që është përmendur në Ajetin: "... e mos e hidhni veten në rrezik (shkatërrim)..." dhe për atë shkak ka zbritur edhe ajeti, që është në kundërshtim me atë që mendojnë disa njerëz se ajeti ka domethënie tjetër.

Për këtë shkak Eslem ibn 'Imran ka thënë: Marshuam (si ushtarë) nga Medina dhe ia mësymë Kostandinopojës (a te banorët e Egjiptit ishte Ukbe ibën Amir), ndërsa prijësi i parisë ishte Abdurrahman ibën Halid ibën Velid. Romakët i kishin ngjitur shpinat në murin e qytetit (për ta mbrojtur). Njëri nga ne iu vërsul ar-

mikut, a njerëzit thanë: Eh, eh! La ilahe il-lall-llah, po e hedh veten me duart e tij në shkatërrim! Ebu Ejub El-Ensari tha: ju po e komentoni këtë Ajet kështu?! Njeriu e sulmon armikun duke luftuar dhe duke dëshiruar shehidllëkun, apo të pret të vdes vet?! Ky Ajet ka zbritur për ne Ensarët, pasi Allahu e ndihmoi pejgamberin e Vet dhe triumfoi Islamin, thamë: [fshehurazi nga i dërguari i All-llahut sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem] Ejani më të rimë te pasuritë tona dhe ti kultivojmë. Pastaj All-llahu I Madhëruar e zbriti: "Dhe jepni për në rrugë të All-llahut e mos e hidhni veten në rrezik (shkatërrim)..." [Bekare 195]. Prandaj hedhja e vetes në shkatërrim është të përqendrohesh në pasuri dhe ta kultivosh e ta lëmë xhihadin.

Ka thënë Ebu 'Imrani: Pas kësaj Ebu Ejubi nuk është ndalur nga xhihadi në rrugë të Allahut derisa u varros në Kostandinopojë.

Transmeton Ebu Davudi 1/393, Nesaiu 6/299/1029 e tjerë.

Hadithi është sahih.

"Silsiletu ehadithi sahiha" - Albani
Përshtati: Ali Shaban Tanusha

Kopjimi dhe shpërndarja e kasetave, të drejtat i kanë të rezervuara

Numri: 1391

Pyetje: Hoxhë i nderuar, pyetja ime është kështu: blej kaseta dhe cd-ja fetare, të cilat përmbajnë ligjërata dhe hutbe të hoxhallarëve dhe dijetarëve tanë, unë i kopjoj ato dhe i shpërndaj falas për të bërë dave në fe të Allahut. Mirëpo disa njerëz më thanë se kjo vepër nuk lejohet, sepse në kaseta qëndron një kusht: të gjitha të drejtat janë të rezervuara, e nëse nuk qëndron ky kusht atëherë lejohet kopjimi dhe shumëzimi. Vallë, a është e vërtetë se kjo vepër nuk lejohet dhe se në vend se të fitoj shpërblime fitoj mëkate nga kjo vepër? Duhet ditur hoxhë i nderuar se këto materiale unë nuk i shes por i ndaj falas. Me jepni fetva, Allahu ju shpërbleftë.

Përgjigja: Allahun e falënderojmë, paqja dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin...

Akademia e fikhut islam ka sjellë këtë vendim: "Autoriali, inovacioni dhe shpikjet janë të drejta të veçanta të pronarëve të tyre, në zakonet bashkëkohore kanë vlera komerciale të pranueshme. Këto të drejta kanë vlerë edhe fetare, andaj nuk lejohet të uzurpohen. Të drejtat autoriale, të inovacionit dhe të shpikjeve mbrohen fetarisht, pronarët kanë të drejtë të bëjnë me to çka të dëshirojnë dhe askujt nuk i lejohet t'ua uzurpojë". (shih: "Revista e Akademisë së fikhut Islam, vëllimi i tretë, fq. 2267).

Mbështetur në këtë vendim kopjimi i kasetave me të drejta të rezervuara për të bërë tregti me to nuk lejohet, sepse me këtë e dëmton produktin, për të cilin prodhuesi ka harxhuar mund dhe pasuri. Nëse nuk i përmbahemi rigoroz këtyre rregullave do ta dobësojmë veprimtarinë islame në këtë sferë, e cila kërkon mobilizimin e shkathtësive dhe potencialit për ta nxjerr atë material në formën më të mirë, për të ndikuar te dëgjuesi, shikuesi dhe nxënësi i dijes.

Kemi vërejtur se kaseta islame, ajo audio dhe video, nuk do të kishte këtë sukses që ka pasur, përhapjen, ndikimin, kualitetin e lartë në paraqitje dhe dizajn, përpos se kur të drejtat e kopjimit, prodhimit dhe shpërndarjes rezervohen për pronarët e tyre.

Këto publikime të këndshme dhe të shkëlqyeshme nëse njerëzit i kopjojnë dhe nuk kujdesen për të drejtat e autorëve të tyre, s'ka dyshim se kjo do të ndikojë në dobësimin e kësaj godine mediale islame, do të dobësojë nivelin e paraqitjes dhe prodhimeve në këtë shekull ku kemi nevojë shumë të madhe për alternativë të dobishme.

Sipas mendimit tim e njëjta duhet të thuhet edhe për shpërndarjen falas për të thirrur në fe të Allahut, e mos të flasim për shitjen e tyre me çmime simbolike, nëse me këtë veprim i bëhet dëm i dukshëm atyre që e posedojnë të drejtën e kopjimit dhe përhapjes së tyre.

Nëse ka ndonjë nevojë për kopjimin e këtyre kasetave për thirrje në fe të Allahut, duhet kërkuar leje nga ata që e posedojnë të drejtën autoriale. Ne mendojmë se ata nuk do të bëjnë pengesa për sasi të vogla që nuk do t'i dëmtojnë.

Nëse nevoja është shumë e madhe për kopjimin dhe shpërndarjen e tyre falas për shkak të vështirësisë së arritjes së numrit të mjaftueshëm të kopjeve origjinale, ose pse janë pak ose pse gjenden në një vend të largët që nuk mund të blihen prej atje, sikurse ndodh me disa shoqata humanitare, institucione islame në vendet joislame ose vendet e largëta islame, atëherë nuk prish punë të kopjohen mirëpo me kusht të ndahen falas dhe për të thirrur në fe të Allahut, mirëpo duhet kërkuar leje nga pronari i të drejtës autoriale.

Allahu e di më së miri, paqja dhe bekimi qofshin mbi Pejgamberin tonë, Muhammedin, familjen dhe shokët e tij.

Sami ibën Abdul-Aziz El-Maxhid

Anëtar në kolegjiunin e profesorëve të universitetit islamik "Imam Muhamed ibën Suud - Rijad".

Përktheu: Bekir Halimi,

(numri i pyetjeve është numri rendor i pyetjeve në web faqen Albislam.com)

"Inkurajimi dhe kërcënimi"

Në numrin e kaluar, te kjo rubrikë përfundoi botimi i pjesshëm i librit: Katërdhjetë hadithe mbi moralin - me koment. Prej këtij numri mendojmë të ndryshojmë natyrën e kësaj rubrike, gjegjësisht në vend se të botojmë një libër, ne do të mundohemi që në çdo numër të prezantojmë ndonjë libër që është i shkruar apo i përkthyer në gjuhën shqipe. Me prezantimin e librit kemi për qëllim njoftimin e shkurtë me autorin, metodën e punës së autorit dhe vlerësimin e tij, temën e rrahur në libër, vlerësimin e përkthimit dhe cilës kategori të njerëzve u dedikohet ai libër. Qëllimi i gjithë kësaj është që lexuesit të nderuar t'i ofrojmë pasqyrë të shkurtë për çdo libër që del në tregun e botimeve. Nga Allahu kërkoj që të jemi sa më të përpiktë në këtë që e pretendojmë.

Këtë udhëtim tonin po e fillojmë me librin: "Inkurajimi dhe kërcënimi". Emri origjinal i këtij libri është "et-Tergibu uet terhib". Autori i këtij libri njihet me emrin hafidh el-Mundhiri, ndërsa emri i plotë i tij është Abduladhim ibën Abdulkauijj el-Mundhiri esh-Shami el-Misri. Ka marrë dijen nga dijetarët më të dalluar të kohës së tij. Rëndësi më të madhe i dha shkencës së hadithit dhe për të udhëtoi në shumë qendra shkencore, sikurse Meka, Damasku, Aleksandria etj. Krahas librit për të cilin duam të flasim ai ka shkruar edhe tituj tjerë: "et-Tenbih", "el-Mu'xhemul kebir" e po ashtu edhe ka përmbledhur Sahihun e Muslimit.

Në këtë libër enciklopedik, imam el-Mundhiri ka përmbledhur hadithe që inkurajojnë dhe që frikësojnë, gati për të gjitha temat e rëndësishme Islame. Redaktori kryesor i përkthimit në shqip, Agron Terziqi thotë: "Metodologjia e nxitjes dhe e frikësimit është një metodologji edukative që në pajtim me natyrën e njeriut mund të jetë shumë efikase". Pra, për shumë vepra që na intereson se çfarë shpërblime ka ose çfarë dënime, ky libër do të na ndihmojë shumë.

Versioni i plotë i këtij libri përmban 6023 hadithe dhe me këtë meritoi që të bëhet një libër bazë dhe referencë për secilin që dëshironte të dijë hadithet që flasin për një temë konkrete. Mirëpo, në këtë libër kishte një numër të madh të haditheve që nuk ishin të vërteta. Shkaqet për këtë - siç thotë dijetari en-Naxhi - ishin koha e ngushtë, angazhimi i tepërt, shkrimi nga memoria e tij e jo nga librat, e po ashtu ishte edhe liberal në pranimin e haditheve të dobëta. Shkakun e fundit e përmendi Albani në hyrjen e recensimit që ia bëri këtij libri.

E gjithë kjo e shtyri dijetarin e njohur, udhëheqësin e myslimanëve në hadith, Imam Hafidh ibën Haxher el-Askalanin që ta shërbejë këtë libër duke zgjedhur hadithet më të vërteta dhe zinxhirët më të fortë. Pasiqë bëri këtë punë madhështore, libri u shkurtua derisa arriti të ketë 858 hadithe. Pas Ibën Haxherit, këtë libër po ashtu e përpunoi edhe dijetari i hadithit në këtë shekull, shqiptari Muhamed Nasirudin Albani, mirëpo ky nuk e shkurtoi librin, por bëri një vepër edhe më madhështore. Ai përpunoi çdo hadith që gjendet në këtë libër dhe doli me përfundim konkret për secilin hadith, duke sqaruar se është i vërtetë ose jo.

Versioni i shkurtuar nga Ibën Haxheri, është versioni i cili është përkthyer në shqip dhe është botuar nga "Gjurma - botime". Agron Terziqi në parathënien e librit thotë: "...gjatë redaktimit dhe përkthimit në gjuhën shqipe të versionit të shkurtuar, jam mbështetur në rezultatin përfundimtar të vlerësimit profesional të haditheve nga dijetari Albani".

Krahas këtij shërbimi të madh që i është bërë këtij libri, ai gjithashtu ka një renditje të mrekullueshme tematike, që e bën të lehtë për ta lexuar. Me këtë libër duhet të jetë i furnizuar çdo lexues i shqipes. Më shumë se gjithkujt, ky libër do t'u shërbente thirrësve në rrugë të Allahut, subhanehu ue teala, duke filluar nga hoxhallarët e deri te secili mysliman që dëshiron të porositë në të mira dhe të largojë nga të këqijat.

Allahu i shpërbleftë të gjithë ata që janë bërë shkak që libri "Inkurajimi dhe kërcënimi" të shoh dritën e botimit edhe në gjuhën shqipe.

Omer Berisha

Aktivitetet gjatë muajit të Ramazanit 2006

Në këtë raport do të paraqesim shkurtimisht disa aktivitete të realizuara gjatë muajit të Ramazanit, të cilat i ka organizuar sh. q. Bamirësia. - Shkup.

Janë organizuar:

- Ligjërata nëpër xhami, shtëpi dhe qendra të davetit dhe atë në Shkup, qytete tjera dhe jashtë shtetit. Prej qyteteve: Kumanova, Tetova, Gostivari, Dibra, Kërçova dhe Struga. Me këtë aktivitet u përfshinë edhe disa fshatra.

- Janë mbajtur ligjërata në medime dhe atë në TV dhe radio. Gjithashtu janë dërguar materiale të gatshme, CD dhe DVD (ligjërata dhe tribuna) nga Studio D&K dhe janë emetuar gjatë muajit të Ramazanit.

- Tribuna fetare, ku janë thirrur mysafir nga Kosova dhe Shqipëria. Këtu vlen të përmendet tribuna madhështore që është mbajtur në natën e 27 në sallën e sporteve "Kale" në Shkup. Në mesin e mysafirëve ka qenë edhe Ferki Shala - ish solisti i grupit TNT-. Ai e dha një rrëfim të shkurtë për udhëzimin e tij dhe e përmbylli këtë rrëfim me një ilaçi, që vetë e kishte shkruar. Janë organizuar tribuna edhe për gra, në Shkup, Kumanovë, Gostivar dhe Strugë.

- Iftare (për burra dhe gra) të mëdha në restorante me nga më tepër se 200 pjesëmarrës dhe iftare të vogla me nga më pak se 100 pjesëmarrës. Janë organizuar 7 iftare për burra dhe 4 për gra në Shkup, 1 në Kumanovë, 3 në Tetovë, 2 për burra dhe një për gra në Gostivar, 1 në Dibër, 2 në Prilep, 1 për burra dhe 1 në për gra në Strugë.

- Janë mbajtur tre kuize. Një në Shkup te qendra kulturore e boshnjakëve ku kanë prezantuar personalitete të shquara të vendit prej tyre kryetari i Komunës së çairit Izet Mexhiti. Kuizin e ka udhëhequr Xhevat ef. Hoti. Ky kuiz ka pasur edhe komisionin të përbërë prej tre hoxhallarëve: Talha Kurtishi, Fatmir Zaimi dhe Sedat Shabani. Dy kuize tjera janë mbajtur në fshatin Batincë të Shkupit. Një kuiz është mbajtur në gjuhën shqipe dhe tjetra në gjuhën boshnjake. Janë shpërndarë dhurata për të gjithë pjesëmarrësit dhe dhurata speciale për më të dalluarit. Në këto dy kuize prezentuan figura të shquara si dhe kryetari i komunës së Studenicanit Alajdin Zeqiri. Me rastin e këtij aktiviteti ka mbajtur fjalim hoxhë Fatmir ef. Zaimi si përfaqësues i sh. q. Bamirësia.

- Me përfundimin e këtij muaji të bekuar, në ditën e Bajramit janë shpërndarë 500 ëmbëlsira për studentët e Akademisë policore në Shkup.

Në vijim ju paraqesim tabelën e aktiviteteve gjatë këtij muaji ku më qartë flasin numrat.

E lusim Allahun e madhëruar që të na pranon mundin e dhënë dhe të ketë ndjesë për lëshimet që kemi bërë.

Lloji i aktivitetit		Nëpër Xhami	Nëpër mektebe	Në qendra të daveit	Në medime			Jashtë shtetit	Gjithsej
					radio	Tv			
						direkt	direkt		
1	Ligjëratë	212	9	76	10	6	120	23	456
2	Tribuna	8 për burra dhe gra 4900 prezentues							12
		4 për gra 1050 prezentuese							
3	Iftare	17 për burrat me 1675 pjesëmarrës							23
		6 për gra me 447 pjesëmarrëse							
4	Kuize	3							3

Ali Shaban Tanusha
Përgjegjës i sektorit të daveit pranë sh. q. Bamirësia